

TRANSCRIPT VAN DE RAADSVERGADERING VAN GEMEENTE HAARLEM
d.d. 24 juni 2021

---

1. Opening

De voorzitter: Ik heet u hartelijk welkom. Ik open de vergadering van de gemeenteraad. Ik had willen zeggen er zijn geen afmeldingen. Dat zeg ik trouwens nog steeds, want er zijn geen afmeldingen. Maar ik zie dat ook nog niet iedereen op zijn plek zit, maar ik heb goede hoop dat dat wel gaat gebeuren. Neemt u ook gewoon de COVID-maatregelen in acht. Dat is altijd verstandig en goed, want ze gelden nog steeds. En probeer dus ook zo min mogelijk van uw plaats af te gaan tijdens de vergadering.

2. Vaststellen van de agenda

De voorzitter: Dan zou ik u willen vragen of u zich kunt vinden in de agenda? Ja? Dan stellen we die vast. Bij dezen.

3. Bekrachten/opheffen geheimhouding

De voorzitter: Dan agendapunt 3, het bekrachten of opheffen van geheimhouding. En dat gaat in de eerste plaats over de bijlage 1 en 2 Fietsznfabriek, openen grondexploitatie. En over de Raadsinformatiebrief 'Athena'. Iemand daarover? Dan kunt u zich erin vinden en dan stellen we het zo vast.

Hamerstukken

4. Herinrichting Houtplein aanvullende krediet voor nutswerkzaamheden

5. Jaarrekening 2020 recreatieschap Spaarnwoude

6. Raadsstuk Opvolging aanbevelingen methode Duisenberg-light jaarstukken 2019 en 2018

7. Afdoening Duisenberg-light aanbevelingen jaarstukken 2019 en 2018

De voorzitter: Dan gaan wij naar de hamerstukken, 4 tot en met 7. En ik neem aan dat we daar niets anders mee hoeven te doen dan te hameren. En dat doe ik. Ze zijn vastgesteld.

Bespreekpunten

8. Begrotingswijziging 2021 en programmabegroting 2022 recreatieschap Spaarnwoude

De voorzitter: Dan gaan we naar punt 8, dat is een bespreekpunt. In het presidium is er gezegd van, nou laten we, dat hoort eigenlijk niet, want het gaat nu echt om de Jaarrekening. Maar we doen dit er even tussendoor. Het presidium dacht dat dat kon. Het gaat namelijk om een motie van de SP. En ik wil, ik kijk eerst even, want het was oorspronkelijk geloof ik een hamerstuk. Kunt u zich in het stuk zelf vinden? Ja. Ik zie knikken. Dan is het vastgesteld. Dan komen we nu bij de motie van de SP. Wie mag ik het woord geven daarover? De heer Bloem.

De heer Bloem: Voorzitter, er is in de commissie uitgebreid gesproken over, ingesproken ook, over de plannen van het recreatieschap. En nou, er waren algemene zorgen in de hele commissie over de financiën, daarop is het stuk ook aangepast. En dat vindt de SP een goed idee. Wat de SP een minder goed idee vindt, en alle echt natuurliefhebbers ook, dat we terwijl eigenlijk al heel weinig geld is, terwijl we echt daar ook, de recreatiegebieden extra onder druk zijn komen te staan door corona door veel gebruik, dat we ervoor kiezen om daar een pad aan te leggen. Een pad wat impact heeft, een negatieve impact, op natuur. Een pad wat duur is, niet alleen qua aanschaf en qua onderhoud, terwijl er veel betere keuzen zijn. Bijvoorbeeld investeren voor een zonnepanelen bij de parkeerplekken daar. Dat rendeert en is nog goed voor, in het kader van duurzaamheid ook, en niet slecht voor de ecologie. Vandaar dat we deze motie hebben ingediend. En een pad door het riet, daar broedt geen karekiet. Excuses dat ... er een spelfout in is geslopen.

De voorzitter: Dank u wel. Is er iemand die daarover nog het woord wenst? Ja, mevrouw Oosterbroek.

Mevrouw Oosterbroek: Ja, GroenLinks begrijpt de, ja de wens om rekening te houden met de karekiet. Maar wij kunnen de motie helaas nog niet steunen, omdat wij eerst de situatie willen bekijken in Spaarnwoude. En dan tot een afweging kunnen komen. En als reactie nog op uw bijdrage over de zonnepanelen op parkeerplekken. Daar is GroenLinks natuurlijk wel voor, alleen dan moet je goed kijken naar de omgeving, want het is natuurlijk niet de bedoeling dat we daar bomen voor gaan kappen. Dus dat vind ik iets te kort door de bocht.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Ja, Hart voor Haarlem vraagt zich ook af of een karekiet wel blij zou zijn met zonnepanelen. Daar in de natuur. Hart voor Haarlem in ieder geval niet. Wat dat betreft hebben we dan nog liever een voetpad, zeker als het een beetje mooi is aangelegd. En we zullen deze motie dus ook, helaas voor de SP, niet steunen.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel voorzitter. De PvdA gaat de motie ook niet steunen, omdat het betreft hier een recreatiegebied waar zeker voldoende ruimte voor natuur en biodiversiteit moet zijn. Maar het aanleggen van een pad gaat meer hoe je het aanlegt, of het een probleem is voor de karekiet of niet. En daarom steunen wij deze motie niet.

De voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat we dan direct door kunnen, tenzij, is er een wethouder die er nog iets over wil zeggen? Nee. Wel? Ja mag, maar als u zegt het is niet nodig, ik laat het aan u. Wethouder Berkhout.

Wethouder Berkhout: Nou misschien reageer ik toch kort even op de motie. Wij ontraden de motie. Vinden de motie ook prematuur. Het voorlopig ontwerp komt nog naar u toe. U krijgt ook nog een werkbezoek, 3 september gaat u daarlangs, krijgt u ook een toelichting van het recreatieschap. En onze eigen stadsecoloog, naast de ecologen van, wat is het, Staatsbosbeheer en Landschap Noord-Holland kijken ook mee bij deze plannen. Dus we stellen u echt voor, daar wordt ook rekening gehouden met de biodiversiteit. Dus wij ontraden deze motie, ja wij ontraden deze motie.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn we denk ik toe aan stemmen. Ah nee, ik zie de heer Aynan nog.

De heer Aynan: Een stemverklaring voorzitter.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang.

De heer Aynan: Ja voorzitter, dank u wel. Als het woord prematuur door het college wordt gebruikt, dan weet Jouw Haarlem dat dit een goede motie is. Steun.

De voorzitter: Dank u wel. Nog andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen. Wie is voor de motie? Dat is de SP en dat is Jouw Haarlem. Ik zie bij de SP trouwens, bent u samen of?

De heer Bloem: Ja voorzitter, volgens mij heeft u niet gevraagd naar bericht van verhindering.

De voorzitter: Nou, ik heb.

De heer Bloem: O dan heb ik niet opgelet. Dan moet ik 2 keer excuses aanbieden. Mevrouw Özogul is verhinderd wegens familieomstandigheden.

De voorzitter: O nou, ik heb inderdaad geconstateerd net dat er sommigen nog niet waren en daar hoorde zij bij. Maar ze komt ook niet meer. Goed. Dan de fractie van SP en van Jouw Haarlem. Maar SP is met één persoon vertegenwoordigd in de vergadering. De motie is verworpen.

9. Programma behandeling vaststelling jaarstukken en overnemen aanbevelingen Duisenberg onderzoeken

De voorzitter: Dan gaan wij over naar het programma, of de programma behandeling van de besluitvorming, de vaststelling van de jaarstukken en het behandelen van de Duisenberg onderzoeken. En het besluiten over de aanbevelingen. Voordat we de Duisenberg onderzoeken aan de orde hebben, gaan we eerst de accountant vragen, de heer Van Vugt die hier aanwezig is, of hij hier wil plaatsnemen. U bent hier bij uw opdrachtgever, de gemeenteraad. En ik wil u graag in de gelegenheid stellen om de gemeenteraad een toelichting te geven op uw rapport van bevindingen. En om eventuele vragen van de gemeenteraad te beantwoorden. Fijn dat u er bent. En u heeft ook het woord.

De heer Vugt: Ja dank u wel voorzitter. Dank ook voor uw uitnodiging om vanavond de controle toe te lichten. Een paar opmerkingen die ik daarbij wil maken in uw richting. Het is ook ons eerste jaar, dus er zijn ook een paar dingen die ik sowieso, die ons opvallen, met u wilde delen. In de eerste plaats is dit een hele bijzondere jaarrekening geworden. Dat heeft natuurlijk alles te maken met corona. En dat wel om 3 redenen. In de eerste plaats zitten er in deze jaarrekening allerlei posten die met corona te maken hebben. Denk aan TOZO, de tijdelijke regeling voor zelfstandigen. Denk aan de continuïteit bijdragen aan zorginstellingen. Dat is bij u 1,3 miljoen. Denk aan de meerkosten, € 300.000 afgerond. Subsidielasten, et cetera. Dus het is een jaarrekening die ook volstaat met corona. Dat moest natuurlijk ook allemaal extra worden gemaakt, opgesteld, gecontroleerd. Aanvankelijk begin dit jaar was de gedachte dat dat weleens tot vertragingen zou kunnen leiden, dat 15 juli niet gehaald zou worden bij de gemeente. Nou, dat lijkt landelijk mee te vallen. Gelukkig ook bij jullie niet, want de datum van 15 juli is niet in het geding, dus de stukken kunnen gewoon tijdig bij het Rijk worden ingeleverd. Dat is denk ik een hele belangrijke. Het tweede is, het is allemaal op afstand gebeurd. Ook uw organisatie, die heeft het allemaal op afstand moeten maken. Die hebben ook de controle van ons op afstand moeten ondergaan. Dat was niet altijd eenvoudig. Altijd veel lastige vragen die wij dan stellen en die moeten dan natuurlijk ook allemaal worden beantwoord. Dus ik wil zeker ook hier een compliment maken aan uw ambtelijke organisatie die daar, ja ontzettend flexibel in hebben geopereerd. Daar ben ik echt ook wel verwondert over hoe dat gegaan is. En dat brengt mij ook bij een derde punt. Want wij werden in ons controleteam wél geconfronteerd met een aantal nare omstandigheden. Deel corona gerelateerd, deel niet.

En dat is ook de reden waarom ik hier alleen zit, want eigenlijk had ook een andere collega hier moeten zitten. Dat heeft wel geleid tot vertraging in ons controleproces van een aantal weken. En daar heeft de organisatie heel goed en flexibel op gereageerd. Dus die dank wil ik nogmaals uitspreken. Hebben we ook in een brief opgenomen aan de auditcommissie. We hebben dat de afgelopen weken ingehaald, met wat extra capaciteit op het team. Dat betekent dat we klaar zijn met onze controle. Dat betekent ook dat we ons oordeel uitspreken over de controle, dat u een verslag van bevindingen heeft. En dat, het enige wat nog moet komen, is het papiertje met de handtekening. Nou, dat hangt af van een paar kwaliteitschecks en formaliteiten, maar dan komt dat papiertje er ook aan. Dan een aantal opmerkingen over uw jaarrekening. En ik doe het even heel puntsgewijs. Een paar dingen die ons gewoon opvallen. In de eerste plaats, dat is denk het belangrijkste, wij gaan een goed, wij geven een goedkeurende controleverklaring af. Voor zowel getrouwe beeld als rechtmatigheid. Dus dat betekent dat het een jaarrekening is waarvan wij zeggen, die voldoet aan de regels en u kunt daar het verantwoordingsdebat met elkaar goed over voeren. Het is dus wat ons betreft een goede jaarrekening. Er zitten ook een paar goede elementen in deze jaarrekening. Ik vind bijvoorbeeld één van de dingen die mij opvalt, heb ik zelden eerder gezien, dat is dat er heel nadrukkelijk in uw jaarrekening staat welke doelen wel zijn gerealiseerd, en welke niet. Dat vind ik een sterk punt van uw jaarstukken. Waar uw jaarstukken wat ons betreft nog verder kunnen verbeteren, is op de verschillen analyse. En dan met name op de wat diepgaandere analyse van de oorzaken van verschillen. Tweede wat mij heel erg opvalt in Haarlem, dat is dat ik afgelopen jaar enorm veel goede gesprekken met de auditcommissie heb gehad. Heel plezierig, ondanks corona. Dus dat vond ik heel mooi om te zien. Om zo met elkaar, in een hele open relatie met elkaar, bevindingen te delen. Dat geldt wat mij betreft ook voor het gesprek met de raadsrapporteurs. Dat vond ik ook heel plezierig. En wat ik ook heel opvallend vind, is dat ik hier vanavond ben. Ik moet eerlijk zeggen, het is de eerste keer dat ik in een echte raad van een 100.000+ gemeente ben. Dat komt bij de andere 100.000+ gemeenten, en ik doe er meerdere, komt dat eigenlijk niet voor. Dat is altijd in een commissie. En dat geldt wat mij betreft ook voor het college. Ik ben in het voltallige college geweest, dat komt ook zelden voor. En wat ik daar belangrijk aan vind, is dat u daarmee laat zien dat u als raad en als college de integrale verantwoordelijkheid van een jaarrekening voelt. Dat dat niet een dingetje van financiën is, of van de financiële specialisten, maar dat u hiermee ook zegt, ja dit is een integraal verantwoordingsdocument. Nou, dat wil ik toch echt als compliment aan u meegeven. Hou dat vast. Ook naar een volgende raadsperiode, volgende collegeperiode, want ik vind dat inderdaad belangrijk in het kader van het verantwoordingsproces. Een punt wat ik u ook wil meegeven, dat is dat de kwaliteit van uw afdeling Verbijzonderde Interne Controle, die is echt heel hoog. Ik heb niet eerder een afdeling aangetroffen waar de kwaliteit van de uitvoering van verbijzonderde interne controles, dat zijn controles achteraf, op dit niveau plaatsvindt. En natuurlijk zitten er uitdagingen in uw organisatie, daar hebben we ook tussentijds over gerapporteerd. Bent u ook zelf mee bezig om de controle in de processen zelf te verbeteren. Die uitdaging ligt er ook. En daar gaan wij komende jaren uiteraard ook op monitoren, dat die stappen worden gezet. Maar daar ligt met name de uitdaging. In die verbijzonderde interne controle achteraf, ja dat is echt kwalitatief op een hoogstaand niveau. Als we naar de financiële positie kijken van Haarlem, dan u stuurt sterk op de schuldquote, dus dat gaat over de omvang van de schulden van uw gemeente. Ja dan zien we dat uw schulden de afgelopen jaren fors dalen. Die schuldquote die is van 96% in 2018 inmiddels gedaald naar 75% in 2020. De landelijke norm is, streefwaarde is 90%. En onder de 90% krijgt de classificatie goed. Dus dat betekent dat u een relatief lage schuldquote heeft. In de begroting ging u overigens nog uit van een schuldquote van 96%. Hij is werkelijk 75%. Dus dat betekent wel dat u veel minder schulden hoeft te maken dan bij de begroting nog de aanname was. Een tweede is uw eigen vermogen. Uw eigen vermogen die, dat is een solvabiliteitsratio, dat is ook een kerngetal. Die zijn wij stijgen van 17,9% naar 21,2%. En de minimale streefwaarde van de VNG is 20%. Dus u bent boven die 20% uitgekomen. Dus dat betekent dat die in de categorie, nou laten we zeggen, voldoende zit. En dat komt met name natuurlijk omdat uw eigen vermogen, want de solvabiliteitsratio zegt iets over de omvang van de

reserves van de gemeente, hoeveel reserves heeft u ten opzichte van de schulden, ja die is fors toegenomen. Die is toegenomen met 26,2 miljoen euro, uw reserves. Tussentijds heeft u al 20 miljoen euro aan de reserves toegevoegd. Gedurende het jaar 2020. En dat betekent dat u aan het einde van het jaar nog een positief resultaat presenteert van 5,9 miljoen euro. Maar uw eigen vermogen reserves zijn met 26,2 gegroeid. Ook hier geldt dat de werkelijke solvabiliteitsratio, dus de werkelijke omvang van de reserves, fors hoger is dan de begrote omvang van de reserves. Want toen u de begroting behandelde, met begrotingswijzigingen erbij, toen dacht u nog dat de reserves met 5,3 miljoen zouden groeien. En hij is dus in werkelijkheid met 26,2 miljoen gegroeid. Dus hier zie je ook dat het een fors, financieel gezien, een fors hogere dotatie aan uw reserves is. Wat, komen we bij een punt wat mij betreft het belangrijkste aandachtspunt is, zoals ik naar Haarlem kijk. Ik denk dat het belangrijkste aandacht voor u in de toekomst gaat worden, de balans tussen wat u aan ambities heeft in de begroting, ook financieel gezien, maar met name ook welke ambities u wilt realiseren in de stad, ten opzichte van wat u realiseert. En dat zie je bijvoorbeeld terug in de ontwikkeling van de investeringen. We zien dat de investeringen wat achterblijven ten opzichte van uw begroting. En dat betekent dus dat u ook minder hoeft te lenen, waardoor de schuldquote ook lager is. U heeft gewoon minder schulden nodig. Nou, dat is ten indicatie van. Maar ook als we bijvoorbeeld naar de totale lasten kijken die u heeft over 2020, dan zien we dat dat 617 miljoen was, terwijl u begrote dat het 642 miljoen zou zijn. Dus er is 25 miljoen euro minder aan lasten geweest. Nou, die spanning tussen van wat begroten we, wat plannen we, en wat kunnen we waarmaken, ik denk dat dat de grootste uitdaging voor de komende jaren wordt om dat in de goede balans te houden. En daar zeg ik dan bij, gelukkig is dat de uitdaging, want daar kunt u ook uit concluderen dat de basis van de boekhouding en de administratie op orde is. U kunt het ook over dit onderwerp hebben met elkaar. Hoe kunnen we de voorspellende waarde van de begroting en de tussenrapportages vergroten? En hoe kunnen we de balans tussen begroting, planning en uitvoering/realisatie dichter bij elkaar brengen en ook in balans houden? Tot slot, wij hebben nog een tweetal, feitelijk een tweetal bevindingen gerapporteerd. Eentje gaat over de Europese aanbestedingen. We hebben Europese aanbestedingsfouten gerapporteerd van 3,5 miljoen. Daar moet wel bij worden gezegd dat dat 1,9 miljoen echte nieuwe aanbestedingsfouten zijn, uit 2020. De andere 1,6 miljoen loopt door uit de jaren daarvoor. En de fouten die zijn gemaakt die hebben vooral betrekking op inhuur, waar er nog geen sprake was van een raamcontract. Daar wordt wel hard aan gewerkt in de organisatie, om alle inhuur onder raamcontracten onder te brengen. Dus we hebben wel de goede verwachting dat dit in 2021, dat dit bedrag ook fors gaat afnemen. En de laatste, die gaat over onzekerheden. Dus dat zijn posten die zijn niet fout of die zijn niet goed, maar daar kunnen wij niet van vaststellen als accountant, maar ook uw interne controle niet, of die posten goed zijn. Dan heeft met name met prestatielevering te maken. Dus is er een prestatie geleverd aan de inwoner van Haarlem voor het bedrag wat daar verantwoord is? Nou, dat gaat bij de Jeugdzorg om 2,9 miljoen en bij de Wmo om 1,1 miljoen. En ik moet hier wel bij zeggen, deze bedragen, waarbij dus facturen zijn betaald waar nog niet is van vastgesteld of de prestatie ook is geleverd, die bedragen nemen wel fors af. Want die 2,9 miljoen was bijvoorbeeld vorig jaar, 2019, nog 4,2 miljoen. Dus je ziet wel dat dat, dat daar voortgang/verbetering in zit. De grootste post dat zijn de persoonsgebonden budgetten, 8,1 miljoen. Dat bedrag neemt ook wat toe. Dat komt omdat de omvang van de persoonsgebonden budgetten is toegenomen in 2020. Daar zijn inmiddels wel wat maatregelen voor getroffen. Er zijn klanttevredenheidsonderzoeken uitgevoerd. En in 2021 is het ook de ambitie om tegelijk met die klanttevredenheidsonderzoeken ook vast te stellen of inderdaad de prestatie door de zorgaanbieder, in het kader van die persoonsgebonden budgetten, of die ook op toereikende wijze is geleverd. Want als je dat dan ook tegelijkertijd vaststelt, ja dan zou je die onzekerheid die er nu nog is ook kunnen wegnemen. Dus dat is ook iets waar we van verwachten dat dat komende jaar, in ieder geval fors gaat dalen qua omvang. Dit zijn wat mij betreft de belangrijkste punten die ik met u als raad naar aanleiding van onze controle en rapportage wilde delen.

De voorzitter: Heel hartelijk dank. Wellicht zijn er nog specifieke vragen voor de accountant. Dan is dit het moment om die te stellen. Mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel voorzitter. Dank voor uw betoog. Het is voor u misschien een heel eenvoudige vraag om te beantwoorden, maar voor ons een zoekplaatje, dus daarom stel ik hem aan u. U duidt met name op de schuldquote, die is een stuk gunstiger uitgekomen dan, nou ja, wij in ieder geval verwacht hadden. Wat vindt u van verschillenverklaringen? Is dat up-to-date? Zouden we dat nog beter mogen hebben? Dus echt de verklaring onder hoe is dit nu gekomen.

De voorzitter: De heer Van Vugt.

De heer Van Vugt: Dank u wel voorzitter. Nou ja, dat is één van de punten die we inderdaad noemden. En kijk, wij vinden dat uw jaarrekening een aantal hele sterke punten heeft, die heb ik ook genoemd. Maar één van de punten is ook wel dat wij zeggen, met name op het punt van de verschillenanalyse, zouden wij wat meer diepgang adviseren. Uiteindelijk is het niet iets waarvan we zeggen, dat is fout. Maar wij zeggen wel van, nou raad, college, neem in overweging om inderdaad de verschillen, dat geldt ook voor de programma's, dat verschil bijvoorbeeld van ruim 20 miljoen ten opzichte van de werkelijke lasten, de werkelijke resultaat ten opzichte van het begrote resultaat. Van ja, kom daar met wat meer diepgang van wat is daar nou de dieperliggende reden achter dat het zo afwijkt. En dat geldt bijvoorbeeld ook voor zo'n schuldquote. Natuurlijk, we weten het allemaal, het komt door minder vertraging in de investeringen, minder investeringen geweest en een deel van de investeringen worden doorgeschoven naar de komende jaren. Maar iets meer duiding daarvan, van wat is daar dan de oorzaak van, hoe komt dat, dat adviseren wij wel. En dan met name ook, wat ons betreft, om de goede discussie te kunnen voeren over kunnen we de ambities, de begroting, planning en de uitvoering/realisatie beter in balans met elkaar brengen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Aynan. Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Ja dank u wel. Dank u wel voor de toelichting. Ik hoop dat die nare omstandigheden dat dat niets ernstigs betrof. Maar in ieder geval, sterkte daarmee. U had het over die balans tussen ambities en realisatie. Nou, daar zit dus kennelijk een hiaat tussen. Dat verklaart dan ook die lage schuldenlast. Volgens mij is dat helder. Maar u had het ook over HRM. En daar vertelde u eigenlijk weinig over. Kunt u daar iets meer over vertellen, want dat was ook een aandachtspunt.

De voorzitter: Het nadeel van uw staan, het voordeel is dat we u kunnen zien, dat is leuk. Maar we verstaan u iets minder goed. Maar ik geloof wel dat het voldoende is doorgekomen.

De heer Aynan: Zo beter? Moet ik dan blijven zitten?

De voorzitter: Ja, dat heeft dus ook wel een voordeel. Ik denk dat er mensen zijn die het niet helemaal goed konden horen, maar.

De heer Aynan: Nou, zal ik het even heel kort samenvatten? U had het over twee aandachtspunten. Die verschillenanalyse, en daar heeft u net een toelichting op gegeven, waarvoor dank. Maar een ander was HRM en daar zou ik graag wat meer over willen weten. Overigens, bedankt voor al die complimenten, maar dat komt natuurlijk omdat de raad heel scherp alles in de gaten houdt.

De voorzitter: De heer Van Vugt.

De heer Van Vugt: Eén vraag. Uiteraard, de compliment geldt u allen, dus in die zin terecht dat u dat ook als raad incasseert. U vroeg de HRM? Want dat is even voor mij?

De heer Aynan: U had twee zeg maar aandachtspunten. De verschillenanalyse, dat heeft ook te maken met zeg maar die ambitie en realisatie waar u het over had. Maar u had ook HRM benoemd. Als aandachtspunt. Helemaal aan het begin van uw betoog.

De heer Van Vugt: O, en u bedoelde de inhuur? Bij het personeel bedoelt u? Europese aanbestedingen?

De heer Aynan: Nee, nee, dat kwam helemaal aan het eind. U had het, helemaal aan het begin had u twee aandachtspunten. De verschillenanalyse, daar heeft u net op de vraag van mevrouw Verhoeff wat toelichting. En HRM. Of heb ik dat verkeerd, want ik zit helemaal achterin.

De heer Van Vugt: Misschien dat ik me vergis, maar ik kan mij even nu niet heugen dat ik iets over HRM heb gezegd nee. Maar misschien is het goed om dat nog even terug te luisteren en dan, dat ik de vraag dan begrijp.

De heer Aynan: Nou misschien heb ik de letter L, HRLM, maar goed.

De voorzitter: Ah, hier is de suggestie dat u mogelijk het woord Haarlem verkeerd heeft verstaan. Goed. Daarmee vervalt de vraag. Zijn er nog andere vragen op dit moment. Dat is niet het geval. Dan wil ik de heer Van Vugt heel hartelijk danken voor zijn bijdrage. En dan vervolgen wij de discussie met de Duisenberg rapporteurs. Ik wil vragen aan mevrouw Klazes en de heer Van Kessel om hiervoor, er zijn nog 2 tafeltjes beschikbaar, om plaats te nemen en een presentatie te geven over hun onderzoek naar beleidsveld 1.1. En ik begrijp, de heer Van Vugt die heeft nog meer op zijn programma, dus ik kan me voorstellen dat u. Oké, oké, ja, uitstekend. Ik weet niet wie van u beiden als eerste het woord gaat nemen, maar de floor is yours.

Mevrouw Klazes: Ja, we hebben een soort van plan. Mijnheer Van Kessel en ik. Dat ik namelijk als eerste het woord neem, dat doe ik dan ook bij deze. Nu is even de vraag aan de voorzitter, is het de bedoeling dat wij het nog gaan presenteren? Dat staat wel op de agenda, maar hebben we dan ook de presentatie op het scherm?

De voorzitter: Ik heb begrepen van wel. En ja, dus u heeft de gelegenheid om dat te doen. Zo hebben we dat de voorgaande jaren ook gedaan. Ja.

Mevrouw Klazes: O daar, ja. Goed. De leeftijd speelt mij parten. Ik ga proberen dit te lezen. Het gaat met name. Overigens eerst voordat we beginnen toch nog even heel graag dank aan de ondersteuning die wij hebben gekregen bij dit onderzoek van de griffie en de ambtelijke organisatie. Maar ook van Liesbeth van Duisenberg Light, alsnog vanaf deze plek veel dank daarvoor. Wij hebben deze presentatie gedaan voor de commissie. En de commissie heeft onze aanbevelingen, een drietal aanbevelingen, overgenomen. Vervolgens heeft het college daarop gereageerd. En ik heb met mijnheer Van Kessel afgesproken dat die dat wat nader toelicht. Dus ik wil graag het woord geven aan mijnheer Van Kessel. Gaat uw gang.

De voorzitter: Ja, ik sluit me helemaal bij u aan.

De heer Van Kessel: Ja dank u wel voorzitter. En dank u wel mevrouw Klazes. We zijn nu in de derde cyclus van de rapporteur schappen. En ik heb inmiddels nu, ben ik twee keer begrotingsrapporteur geweest. En mij is inmiddels opgevallen dat er tussen goede politici en een goede begroting, dat daar een aantal overeenkomsten zijn. Een goed politicus moet durven dromen, moet kunnen doen en moet ook durven

doorrekenen. En dit zijn deugden die ik allemaal in mijn mederapporteur, mevrouw Klazes, ook heb gezien in deze periode. En dat was dus ook echt een eer om met haar samen te werken.

Mevrouw Klazes: Dank u wel mijnheer Van Kessel. Het genoeg was geheel mijnerzijds. Dank u wel.

De heer Van Kessel: Ja want niet alleen.

De heer Aynan: Kunnen we even pauze houden.

De heer Van Kessel: Nou, nee maar dit is belangrijk, want niet, want jullie kennen haar allemaal als een.

De heer Aynan: Schorsing.

De heer Van Kessel: Als een goed.

De voorzitter: Order, order. Luister naar de heer Van Kessel.

De heer Van Kessel: Mijnheer Aynan, het is uw onderzoek en uw aanbevelingen die ik hier presenteer. Dus heb vooral respect voor uw eigen aanbevelingen zou ik zeggen. Mevrouw Klazes die kan als politicus, heeft een goede visie op wat zij wil met de samenleving en durft daar ook dingen voor te doen. Zonder haar had er niet een schillenkar, om maar zomaar wat te noemen, door de Vijfhoek gereden. Vlak voordat wij begonnen met dit onderzoek zei ze nog wel tegen me van, nou Peter ik heb niet bepaald econometrie gestudeerd, dus ik twijfel een beetje of dat echte begrotingswerk wel wat voor mij is. Laat mevrouw Klazes nu ook een uitstekende journaliste zijn en kunnen doorvragen. En dat is dus precies wat zij heeft gedaan. Elke keer als wij op bedragen kwamen die we niet konden duiden of die we niet begrepen, heeft zij doorgevraagd. Op een gegeven moment belde zij zelfs een slapende VNG-ambtenaar was het volgens mij op, om eventjes te vragen wat een beetje een normaal saldo is voor schoolhuisvesting. En die man die schrok zo dat hij gelijk alle goede antwoorden aan mevrouw Klazes gaf. Nou, superhandig als je dus in een team van rapporteurs zit. Dan kom ik bij de aanbevelingen die wij hebben gevonden, want ook daarvoor geldt, vooral voor de eerste, dat wij na 3 jaar eigenlijk als gemeenteraad toch wel een duidelijk doel hebben wat wij willen met die begroting. En dat is namelijk dat wij in doelen denken, dat die doelen worden opgevolgd in acties en dat aan die acties financiën gekoppeld kunnen worden. En dat wij als raad zowel die acties en het beleid kunnen controleren, maar ook het geld wat daar naartoe gaat. Dus dit is een brede wens die wij al jarenlang neerleggen en die hebben wij nu ook weer gedaan. En het mooie is, waar we in het verleden van dit college vaak hoorde van, het is voor ons niet te doen om dit voor elkaar te krijgen, hebben mevrouw Klazes en ik gezien, en dat hebben we ook aan de commissie gepresenteerd, dat het wel mogelijk is. En die informatie is aanwezig in de onderliggende stukken. In het geval van schoolhuisvesting in het SHO en in het JOP. Allemaal termen waar ik u verder nu op dit moment niet te veel over zal uitweiden. Maar we hebben laten zien dat dat kan. En laat dit college dat nou ook gewoon pakken als ambitie om voor die volgende begroting, en anders moet het maar een volgend college worden in 2022, om die begroting een mooie koppeling te maken tussen die doelen, acties en financiën. Twee andere aanbevelingen die wij ook nog terloops hier hebben gedaan, is dat wij graag met betrekking tot schoolhuisvesting willen kunnen volgen hoeveel geld er begroot wordt voor nieuwe projecten voor schoolhuisvesting. En dat willen we in de begroting terugzien. En aan het einde van de cyclus, dus in het jaarverslag, zouden we graag willen terugkijken om te zien of die begrote kosten ook gerealiseerd zijn en wat die voortgang is in die schoolhuisvesting. Die informatie is ook aanwezig. Het college zegt ook dat ze dat voortaan in het JOP willen gaan laten zien. En dat ze een mooie hyperlink toevoegen naar dat JOP, dus ik kan niet wachten op de begroting 2022. En als eerste ga ik natuurlijk klikken op die hyperlink, om te zien of daar

een net staatje naar voren komt. En dat laatste, dat is nog een wat kleinere aanbeveling, is tijdens het lezen van dit bepaalde onderwerp, kwamen wij erachter dat de beleidsvelden Sport en Onderwijs helemaal door elkaar lopen. En het is toch lastig als je kijkt van is er voldoende gedaan aan schoolhuisvesting, als je allerlei sportzalen daar tussendoor ziet gaan. Kijk, en natuurlijk op het moment dat zo'n sportzaal aan een school vastzit, dan kun je nog een end komen. Maar wij hebben dus gevraagd, is het mogelijk om die beleidsvelden te, op te splitsen. Of eigenlijk hebben we gevraagd, kan dat op programmaniveau. Ze zeiden, nou dat is niet te doen. Maar op beleidsniveau is dat zeker te doen. Dus dat is dan de derde aanbeveling die wij als rapporteurs namens de commissie ook aan u doen. Nou, mochten daar nog verder vragen over zijn, dan zijn we uiteraard bereid om die te beantwoorden. En dank ik u voor uw aandacht.

De voorzitter: Dank u zeer. De volgorde die we hebben afgesproken is dat de wethouder gelegenheid krijgt om even te reageren op de bevindingen op het onderzoek. En dat daarna de gelegenheid is voor raadsleden om nog vragen te stellen aan de rapporteurs. Dus dan vraag ik eerst aan wethouder Botter of hij wil reageren op de aanbevelingen. Op de bevindingen.

Wethouder Botter: Ja dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik wil de rapporteurs heel erg bedanken voor de wijze, het inzicht wat ze ons hebben gegeven. Ik denk dat als je met dit onderwerp bezig bent en ook probeert meer een beetje orde in de chaos te scheppen die we toch met elkaar lange tijd hebben gezien, als het gaat ook over de langere termijn, dat we veel zaken nu veel beter op de rit hebben. Het kan altijd beter, dat ben ik ook zeker met u eens. Maar het is altijd goed wanneer we met een frisse blik even naar het beleidsveld kijkt en dan ook vanuit frank en vrij wat aanbevelingen krijgen die zeker houtsnijden. Het is dan ook niet voor niks dat het college met dank, ja de aanbevelingen in ontvangst heeft genomen en heeft omarmd. We gaan daarmee aan de slag. Een aantal dingen, zoals net door de rapporteurs verteld is, is een kleine moeite. Want heel veel van de informatie is gewoon voorhanden. We zijn op orde. We zijn in control. En ook het inzichtelijk maken van bijvoorbeeld, en daar bent u ook allemaal bij geweest, het op orde brengen van de begroting ten aanzien van de hogere bouwkosten en dergelijke, dat hebben we ook op orde gebracht. We hebben nu zicht op de komende 20 jaar als het gaat om van wat zit er aan te komen. Nou ja, dat zijn allemaal dingen waarvan ik denk daar zijn we gewoon heel goed bezig. En de aanbevelingen om u meer mee te nemen in de planning, de rapportage, is natuurlijk altijd een punt. Ik hoor weleens berichten terug uit het presidium dat men soms vindt dat men te veel informatie krijgt. Soms vindt men dat men te weinig informatie krijgt. Het is voor ons altijd ook een afweging van wat geef je nou wel, wat geef je nou niet. Van mij mag u alles hebben. En het is een kleine moeite om die hyperlink, of die hyperlink, toe te voegen. En ook om wat meer zicht te krijgen op wat is nou des sport, wat is nou des onderwijs. Ik hoop wel dat ook de rapporteurs, en dat heb ik ook wel gelezen, zich goed beseffen dat wij ons uiterste best doen om te proberen daar waar synergievoordelen te behalen zijn tussen het gebruik van vestigingen die je kunt inzetten voor sport en voor onderwijs, dus voor gymnastiek, dat we daar altijd naar kijken. Dat maakt soms dat je dus inderdaad kijkt van ja hoe zorg je dat die budgetten ook daadwerkelijk goed gecombineerd worden. Maar ook dat kunnen we inzichtelijker maken. Dus wat mij betreft, dank voor uw aanbevelingen, dank voor uw rapportage. En wij kunnen daarmee aan de slag.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog vragen van raadsleden aan de rapporteurs naar aanleiding van hun bevindingen? Dat is niet meer het geval. U heeft er al over gesproken. Dan wil ik de beide rapporteurs heel hartelijk danken. En dan is er ruimte voor de beide andere rapporteurs, voor beleidsveld 5.1, de heer Aerssens en de heer Van Leeuwen om hier plaats te nemen en hun bevindingen te presenteren. Wie van uw beiden mag ik als eerste het woord geven? De heer Aerssens.

De heer Aerssens: Ja dank u mijnheer de voorzitter. Wat speciaal om op deze manier toch voor het eerst in de raad te mogen spreken als Duisenberg rapporteur. De heer Van Leeuwen en ik hebben een uitgebreid onderzoek gedaan. Ik zal een korte intro, of althans een kort verhaal vertellen over wat we hebben gedaan en welke weg wij hebben bewandeld. En ook een kleine reactie geven op uiteindelijk de collegereactie. Die lees ik op van mijn telefoon, want anders gaat het helemaal niks worden. En wij hebben onderzoek gedaan naar beleidsveld 5.1. Waar wij ons specifiek hebben gericht op het groenoppervlak, de bomen en de ruimte voor natuur. De doelen zijn duidelijk, maar in het onderzoek is gebleken dat er onvoldoende informatie is om te kunnen duiden of de doelen uiteindelijk behaald en haalbaar zijn. Waarom dit lastig te bepalen is, is een veelvoud aan zaken. En één van die zaken is de meetsystematiek die wisselt. En daarmee wisselen uiteindelijk de cijfers van de bomen. En het is erg goed te zien in die bomenspiegel. We hebben namelijk gezien dat er gerekend wordt in de jaren 2016, 17 en 19. En in de conceptversie van de jaarrekening stond de telling die uitgevoerd is in 2018, waardoor er een jojo-effect is ontstaan en er verschil is van ongeveer 9.000 bomen. De telling van de bomenspiegel ontbreekt echter in de definitieve versie van het jaarverslag en hierdoor staat er uiteindelijk in het huidige jaarverslag 60.503 bomen, waar er in de conceptversie nog 51.000 bomen stonden. De rapporteurs doen hier dan ook bij de, hierbij dan ook de oproep aan de wethouder om aan ons te verklaren waar die telling is gebleven die wel in de conceptversie stond, maar niet uiteindelijk in de definitieve versie. Wethouder, waar zijn die 9.000 bomen? Dit jojo-effect is ook geconstateerd in het totale groenoppervlak, waar ook in verwezen wordt naar de SOR. En de SOR ... bijvoorbeeld parkeerplaatsen te vergroenen, terwijl er uiteindelijk in de rapportage zelf geen geld uit de SOR-pot is gehaald. Daarnaast worden er acties als Steenbreek en Geveltuinen niet meegenomen in het groenoppervlak, waarmee het ook lastig te bepalen is of uiteindelijk het geld wat we uitgeven wel effectief en efficiënt uitgegeven wordt. Voor de rapporteurs is het van belang dat de raad uiteindelijk een oordeel kan geven over effectiviteit van bestedingen. Echter wordt er momenteel onvoldoende informatie aangereikt. Of is de informatie die op dit moment wél beschikbaar is te onduidelijk. In een reactie op het college waren rapporteurs teleurgesteld dat de aanbevelingen op de manier werden ontvangen zoals deze nu zijn ontvangen. En vele aanbevelingen worden naar volgende raadsperiode verwezen. En de aanbevelingen die we hebben gedaan blijven voor de rapporteurs staan. Indicatoren aanpassen is een proces van raad en college en wat we vooral samen moeten doen. Iets wat ook constant zal blijven bewegen. En we moeten ons ook afvragen of de indicatoren die we hebben passend zijn bij hetgeen wat we willen bereiken. Bijvoorbeeld, of meer ruimte voor natuur uiteindelijk te meten is in de hoeveelheid bijen op 34 locaties in de stad. Voor rapporteurs geldt dat de prestatie indicatoren daadwerkelijk in beweging moeten zijn en aan de hand van Duisenberg beoordeeld en her beoordeeld kunnen worden, om te kijken of deze nog wel passend en concreet genoeg zijn. Alle indicatoren in een conferentie bespreken is dan misschien ook wel gewoon te veel. En de Duisenberg onderzoeken bieden de ruimte om goed te kijken naar wat we doen in een specifiek beleidsveld. Waar het college ook nog naar verwijst is de SOR. Echter staan in die SOR weinig projecten te vinden die daadwerkelijk iets met groen te maken hebben. En voor rapporteurs is het onduidelijk welke prestaties uit de SOR uiteindelijk te halen zijn. Wanneer er verwezen wordt naar een onderliggend stuk, lijkt het de rapporteurs belangrijk dat ook daadwerkelijk de informatie die je wil zien in zo'n onderliggend stuk, ook daadwerkelijk te verkrijgen is. Ook is het zo dat één van de aanbevelingen is geweest dat accordering van budgetten nog altijd op programma niveau kan, maar dat we uiteindelijk wel graag meer inzicht willen in wat er daadwerkelijk gebeurt. Het inzicht is er, de data is er, nu de wil nog om dit uiteindelijk ook te gaan doen. En om die controleerbaarheid aan de raad te kunnen presenteren, zodat we als raad ook daadwerkelijk kunnen controleren of wat we doen efficiënt en effectief is. Voor het tweede gedeelte geef ik graag het woord aan de heer Van Leeuwen.

De voorzitter: Een maidenspeech voordat je zelfs nog maar lid van de gemeenteraad bent. Dat is echt fantastisch. Echt fantastisch. Gefeliciteerd. En het woord is aan de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja voorzitter, dank u wel. Ja en het is inderdaad natuurlijk wel een unicum. Want wij zitten hier als rapporteurs van de raad en ik zal natuurlijk ook, dat hoort er blijkbaar bij heb ik net geleerd, een lofzang doen aan mijn collega rapporteur, de heer Aerssens. Want het is toch best knap dat je als niet zijnde volwaardig lid van deze raad zo'n grote taak en zo'n grote en belangrijke rol op je neemt. Dus bijzonder veel dank voor alle inzet. Ook voor de tekst, want uiteindelijk de tekst die hier voor mij ligt die is toch voor 90% geschreven door de heer Aerssens ga ik gelijk verklappen. En ge-customized door mij. Want ik heb Eloy leren kennen als een bijzonder harde werker, ook met een bijzonder goed oog op het democratisch recht waar wij voor staan. Dus heel veel dank voor die samenwerking en ook heel veel dank aan de ondersteuning natuurlijk, de mensen die hier zijn en die hier niet zijn, de ambtenaren die vragen hebben beantwoord. Want zo hebben wij voor u allen dit onderzoek kunnen doen. Nog één andere voordat ik gelijk naar de tekst toe ga. Ook dank aan de accountant die hier inderdaad ook is, waarmee wij inderdaad een bijzonder prettig gesprek hebben gehad. En ook nogmaals wil ik benadrukken wat hij ons als rapporteurs van uw raad ook meegaf. De accountant gaat over de rechtmatigheid. En wij hier, u, gaan met elkaar over doelmatigheid en doeltreffendheid. Dus u moet ook met bijzonder veel aandacht kijken in die begroting, staan er nou dingen in die ik over een jaar kan checken, die ik over een jaar kan controleren. Maar daar ga ik in mijn tekst ook nog verder op in. Want in de reactie van het college staat dat een koppeling tussen doel en budget wordt afgeraden. Even nog als ondertiteling. We doen het nu op programma niveau accorderen wij hè, vanuit budgetrecht en niet op doelniveau. Hiermee wordt dus een situatie in stand gehouden waarin niet te controleren is in hoeverre de gemeente doelmatig en doeltreffend middelen uitgeeft per doel. Er is namelijk geen inzicht in de uitgave per doel, maar alleen op het hoge niveau van een programma. Daardoor zien we bij een doel wel een cijferindicator en is het mooi als dit cijfer voor ons de goede kant opgaat. Maar wat als het budget is overschreden voor dat doel, waardoor er geen geld is voor andere doelen is uit dat programma? Of als er überhaupt geen geld uitgegeven zou zijn voor dat doel? En de indicator, zonder gemeentelijke financiële inzet, wel de goede kant opgaat? Dat voelt ook niet direct doeltreffend of doelmatig. Dit inzicht wordt op dit moment voor deze taak verder niet verstrekt. Ook wordt er in de collegereactie vermeld dat geveltuinen niet betrokken worden bij het groen, terwijl in de technische beantwoording eerder aan ons als rapporteurs bleek dat juist wel geveltuinen een manier waren om oppervlaktegroen uit te breiden. Voor een actie als Steenbreek wordt de ene keer vermeld dat het wel wordt meegenomen in een indicator en de andere keer niet. Opnieuw een jojo, waar de heer Aerssens ook over sprak, maar dan ook in de informatievoorziening. Hoe zit het dan met de controleerbaarheid als het gaat om doeltreffendheid en doelmatigheid? Wat besteden we dan en wat levert het op? De informatiewaarde van de begroting en de jaarrekening moet vollediger, zodat de raad de controlerende taak op het gebied van doelmatigheid en doeltreffendheid beter kan uitvoeren. De informatiewaarde van de stukken moet belangrijker zijn dan per se een dunne begroting willen. Andere gemeenten laten zien dat het mogelijk is. En ook in onze eigen rekening is bij het figuur over de taakvelden uit de BWV te zien dat er meer specifieke informatie mogelijk is. Misschien wel meer informatie dan wij nu als raad denken. Met indicatoren die mogelijk niet precies laten zien wat we nu daadwerkelijk bereiken is des te belangrijker dat we nóg beter vooraf weten wat we willen bereiken, wat we ervoor willen gaan doen en wat het vervolgens mag kosten. De 3 vragen die wij met elkaar stellen bij een begroting en een rekening. Als de voornemens niet heel scherp zijn, dan kunnen we niet zeggen wat er uiteindelijk van het harde werk van de gemeente is terecht gekomen. En of dat harde werk uiteindelijk doelmatig en doeltreffend is gebeurd. Het college moet volgens deze rapporteurs dus aan de slag. De begroting wordt scherper met duidelijke omschrijvingen van de te bereiken doelen en prestaties, in dat kalenderjaar welteverstaan. En met heldere en stabiele prestatie indicatoren en met bijbehorende cijfers meet ik wat ik wil meten. En natuurlijk die koppeling met het budget op doelniveau. Dit komt de controleerbaarheid ten goede, zodat de raad haar taak vanuit het budgetrecht goed kan uitvoeren. Wat wij als rapporteurs namens u belangrijk vinden, is duidelijkheid en transparantie. De aanbevelingen van deze rapporteurs blijven dus staan. In de aanbevelingen hebben wij

rekening gehouden met of deze redelijk zijn, of deze uitvoerbaar zijn en of deze direct door te voeren zijn. Wij raden de raad dan ook aan om de aanbevelingen van deze rapporteurs over te nemen. En we roepen het college op om aan de slag te gaan met deze aanbevelingen en deze op te volgen. Daarnaast roepen we ook iedereen in de raad op om bij de komende begroting en ook bij de komende jaarrekening scherp op te letten in hoeverre dit is gelukt. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ook hier, de wethouder heeft de gelegenheid de reactie van het college toe te lichten. En daarna is er gelegenheid om eventueel vragen te stellen als die er nog zijn aan de rapporteurs. Wethouder Rog.

Wethouder Rog: Ja dank u wel. En, nou laat ik ook beginnen met dank te zeggen aan de rapporteurs, de heer Van Leeuwen en de heer Aerssens. Ik heb zelf in mijn vorige ambt samen met de naamgever van dit hele traject en mevrouw Rekers inderdaad ook dit controlewerk mogen doen. En dat is een groot genoegen. Het geeft veel inzicht en geeft er ook blijk van diep in de materie te zitten. En dat is gewoon heel mooi. En mijn complimenten daarvoor. En u maakt het meteen ook inderdaad gewoon scherp, want u houdt die aanbevelingen die u doet vast. Dat leidt er bij mij wel toe om daar wel ook wat van te zeggen, in de zin van wij zouden daar ook wel graag met de raad over verder spreken. En dat doen we eigenlijk niet. Dat hebben we eerder, mijn voorganger, ook gezegd. Dus ik wil dat punt toch ook gemaakt hebben. Concreet geeft u een heel aantal punten aan. Bijvoorbeeld dat in 2018 het aantal bomen inderdaad niet juist was, nou dat klopt volledig. Dat getal wat daar stond in de concept jaarrekening, nou niemand weet waar het vandaan kwam. Het is in ieder geval ook niet het getal wat eerder in de jaarrekeningstukken van 2018 en 2019 stond. En ik zeg u toe dat dat ook nergens meer terugkomt. Uiteindelijk gaat het wel, hè, om halen wij de doelen die we met elkaar vastgesteld hebben? En hier hadden we dus ook een concrete prestatie vastgelegd, 400 bomen erbij. En die prestatie hebben we ruimschoots gehaald. Concreet punt ook over de particuliere geveltuintjes versus het publieke Steenbreek actie. Ja hier wreekt zich natuurlijk, het is gewoon, we willen veel weten. En tegelijkertijd is het natuurlijk erg lastig als iemand ergens privé een geveltuintje aanlegt, dan wordt het hier wel heel ingewikkeld als wij de hele tijd ambtenaren, fotografen en kadastermensen in het werk stellen om iedere vierkante meter groen die we toevoegen vast te leggen. Tegelijkertijd hebben we dat dus wel gedaan met die grotere acties collectief rond Steenbreek. En ik hoop dat we inderdaad gewoon ook de waarde weten te waarderen van de acties die we misschien niet altijd precies kunnen meten. We blijven werken. Mijnheer Aerssens zei dat netjes over samen doen. We blijven dus ook werken aan steeds meer indicatoren, prestatie indicatoren en doelen. En dat heeft u ook in deze jaarrekening en jaarverslag kunnen zien, daar slagen we gelukkig in. En ik ben blij ook dat de accountant daarop heeft aangemerkt dat wij dus inderdaad ook aangeven wanneer we die doelen wel halen, maar ook wanneer we dat niet doen. Rond de focus van deze rapporteurs, toename van groen in de openbare ruimte, zal het college inderdaad effecten en prestatie indicatoren onder de loep nemen en meer smart gaan maken. Gebruik maken natuurlijk ook van het hele traject wat uw raad in heeft gezet rond indicatoren. En bij startnotities meer ingaan op de samenhang met gestelde doelen en de dilemma's. We onderzoeken ook of dat alle gemeentelijke groen mee kan tellen bij de prestatie indicator die we hebben vastgesteld. Dat lukt dus niet voor het particuliere deel van de geveltuinen, maar verder gaan we dat proberen wel te realiseren. En bij de programmabegroting zullen wij dus inderdaad een nieuwe slag maken met het helderder formuleren van doelen. Dan nog één punt. En dat gaat over de, ja het koppelen inderdaad van doelen en prestaties en financiën. Wat ook als hamerstuk op de agenda staat bij de afdoening rond 18/19 staat. Daarvan moeten we zeggen, ja dat onze begroting financieel niet is ingericht om doelen en prestaties daaraan te koppelen. Ja dat vraagt echt om een andere financiële indeling, wat naast de kosten-baten afweging als nadeel heeft dat het aanpassen van het rekeningschema dan ook impact heeft op de

vergelijkbaarheid van de cijfers uit voorgaande jaren. En daarbij moet ik ook aangeven dat ook in de gemeenten die gesuggereerd worden daar ook niet precies op die manier die koppeling gemaakt is.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik of er vragen zijn voor de rapporteurs. Dat is niet het geval. Het is voldoende besproken. Dan wil ik u heel hartelijk danken. En dan wil ik dat nu ook voor zowel de rapporteurs die nu hier zitten, als de rapporteurs die hier zojuist geweest zijn, mevrouw Klazes en de heer Van Kessel, melden dat er hier een prachtige bos bloemen staat voor u. Ik heb ervan afgezien om die aan te reiken, want dan liggen die bloemen een beetje ongelukkig naast u te verleppen. En nu blijven ze stralend op het podium wachten tot u ze komt halen. Maar vergeet het niet. Dus er staan bloemen voor u als dank voor uw werk voor de raad. Dank u wel. Dan gaan wij over tot de discussie en debat. En we zouden dat eerst doen over de Duisenberg rapportages. Nee, ik zie hier even verbazing. Dat is wat ik heb aangetroffen. Nee, u wilt eerst de jaarrekening en dan vervolgens in dat kader ook de Duisenberg rapportage daarbij betrekken. Want ik kan me voorstellen dat dat efficiënter werkt in ieder geval. Zullen we het zo doen? Ja?

10. Besluitvorming vaststelling jaarstukken en overnemen aanbevelingen Duisenberg onderzoeken

10.1 Vaststelling Jaarrekening en Jaarverslag 2020

De voorzitter: Dus dan gaan wij naar het debat over het vaststellen van de Jaarrekening en het Jaarverslag 2020. En u kunt daar de Duisenberg rapportage bij betrekken. Eerste termijn voor de raad. En misschien is het wel het mooiste dat we daar de volgorde gebruiken die we normaalgesproken ook gebruiken als we de begroting en de algemene beschouwingen doen. En dan zou ik willen vragen of de heer Rutten van de VVD wil beginnen.

De heer Rutten: De spits af wil bijten.

De voorzitter: Ja.

De heer Rutten: Met plezier voorzitter. Voorzitter, het bespreken van de Jaarstukken gaat al snel over de al dan niet ontstane financiële ruimte. En ook vanavond zal ongetwijfeld een aantal fracties wensen voor de besteding van het resultaat, de toekomst en misschien zelfs wel de begroting opvoeren. En ja, de vermogenspositie is toegenomen, het weerstandsvermogen is ruim voldoende, gelet op de door het college nu onderkende risico's. We dragen bij aan de vermindering van het EMU-tekort. En er is zelfs een structurele exploitatie van 1%. Maar we moeten ons realiseren dat we kijken naar een momentopname die heel veel positiever is dan de vorige, nog maar een paar maanden geleden. Oorzaak: incidentele meevallers. Geld dat niet of nog niet is uitgegeven door niet gepleegde investeringen. Of er kwam meer binnen dan verwacht. Kortom, 2020 is geen jubeljaar. Over de langere termijn zijn sommige dingen wel degelijk verslechterd, zoals de structurele exploitatieruimte, ooit 6% in 2017. En de weerstandsquote was ooit 2.4. En laten we niet vergeten dat we nog steeds een hoge netto schuld hebben en relatief hoge lokale lasten voor de Haarlemmers. De VVD is dan ook blij met de voorzichtigheid die de wethouder tentoonspreidt en dat hij de Partij van de Arbeid in de technische vragen maant niet te vroeg te juichen bij de inzet van gelden die bijdragen aan een hoge weerstandscapaciteit. Niet verjubelen, is de boodschap zoals de VVD die begrijpt, maar misschien is het goed als het college dat nog eens bevestigt. Maar om u niet langer in spanning te houden, de boekhouding is in orde, de rechtmatigheid is door de accountant in orde gevonden en het college is voorzichtig. De VVD zal instemmen met de Jaarrekening. Laat onverlet dat wij ons ernstig zorgen maken over de toekomst. Hoe houdbaar zijn die financiën bij slecht weer? Die zorg wil ik ook hier uitgesproken hebben. En let u allen op, ik zei al, het is geen jubeljaar. De investeringen lopen achter en er zijn nog miljoenen

aan taakstellingen die moeten worden gerealiseerd. En laten we van de gelegenheid gebruiken om ook wat breder te kijken. Terugkijken op 2020 is terugblikken op een droevig coronajaar. Voor de gemeente budgettair niet zo spannend meer, veel spannender was het voor de ondernemers en de vitale instellingen. Er zijn extra budgetten en overbruggingsregelingen voor ondernemers gekomen, regelingen en kortingen voor ondernemers. Het verruimen van de terrassen bijvoorbeeld. Die dienstbaarheid naar de ondernemers en de Haarlemse banen die daaraan vastzitten, ziet de VVD graag meegenomen worden naar de komende jaren. Tot slot nog wat kritische kanttekeningen en vragen. Ik noemde al de hoge woonlasten. Het college lijkt maar niet in staat te zijn een halt toe te roepen aan de stijging van de woonlasten. Kan het college aangeven hoe die hoge woonlasten zich dan verhouden tot de tevredenheid over de kwaliteit van de woonomgeving. Pagina 100 suggereert immers een verband tussen de WOZ-waarde en de tevredenheid. De tevredenheid van de Haarlemmers zou namelijk blijken uit de nog steeds stijgende WOZ-waarde van woningen in Haarlem. De onderhoudsvoorraad, die laat in 2020 een toename zijn. Dat komt simpelweg door een achterstand in de uitvoering van investeringsprojecten. De vraag is natuurlijk wat het college daaraan gaat doen? Is er een inhaalslag voorzien, of laat het college de voorraad verder oplopen? En hoe verhoudt zich dat tot de financiële toekomst? Er is een boegwolf van uitgaven aan projecten die door COVID-19 niet konden worden uitgevoerd. Ten aanzien van de grondopbrengsten zien we dat maar 23 van de 30 miljoen geraamde opbrengsten is gehaald. Hoe rechtvaardigt het college hier een groene smiley? De ICT-systemen. De accountant zegt te betwijfelen of de organisatie een systeemgerechte controle wel wil uitvoeren, zoals blijkt uit het verslag van de auditcommissie. Kan het college aangeven waarom de organisatie die controle niet zou willen? En last but not least, de Duisenberg rapportages. De VVD bedankt hun nogmaals voor hun harde werk. En de VVD neemt de aanbevelingen over. Met zorg, want als de aantallen van de bomen al niet kloppen, hoe zit het dan met de betrouwbaarheid van andere gegevens? Toch nog graag een reactie van het college daarop. En het is heel erg duidelijk dat het een weg van lange adem is om te kunnen zien of het belastinggeld van de Haarlemmers naar de juiste activiteiten is gegaan. En of die activiteiten hebben bijgedragen aan de gestelde doelen. Wethouder Rog gaf daar netjes over aan en het college gaf ook in de reactie al aan dit zelf niet te willen doen en laat het aan het volgende college over. En dan stel ik u toch de vraag, mijnheer Rog, meerdere keren Duisenberg rapporteur, u memoreert dat zelf net ook al. Hoe breidt u dat recht? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Rutten. Dan gaan we naar GroenLinks. De heer Drost. Ah, nee, de heer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Dank u wel voorzitter. Over het algemeen kunnen we zeggen dat het Jaarverslag met bijbehorende jaarcijfers er ondanks, of misschien dankzij corona, goed uitzien. Het wekt onze verbazing dat de decemberrapportage nog een plusje van € 599.000 liet zien. En nu de cijfers voorliggen er opeens 26 miljoen over is, 20 miljoen aan de algemene reserve en 6 miljoen aan het eigen vermogen. En we hoeven geen 8 miljoen aan algemene reserves te onttrekken. Het geeft wel aan dat ook van de bijgewerkte begroting er erg veel afwijkingen zijn, die we pas op het allerlaatste moment kunnen verwerken. En dat hindert het doen van investeringen. Als investeringen niet door kunnen gaan, kunnen we die dan op een andere manier wél inzetten. De vraag is of we als GroenLinks kunnen instemmen met dit Jaarverslag en de cijfers. Voordat ik daar iets over wil zeggen, wil ik graag een aantal punten aanstippen. Het is duidelijk dat het positieve resultaat is ontstaan door meevallers. Hoewel we uiteraard blij zijn met het positieve resultaat, stemt het ook tot nadenken. Er wordt veel doorgeschoven, er is niet veel gerealiseerd. Vanuit het coalitieprogramma Duurzaam Doen, willen we juist investeren in een duurzame, sociale en toekomstbestendige stad. En we zien dat de investeringen zijn achtergebleven. Slechts 49% van het oorspronkelijk IP is behaald. Een aantal punten licht ik eruit aan de hand van 3 uitdagingen waar Haarlem voor staat: de ongedeelde stad, de duurzame stad en de groeiende stad. De ongedeelde stad. In 2018 was het jaar van de toegankelijkheid waarin een begin is gemaakt

voor de toegankelijk Haarlem 2030. Toch merkten we in 2020 nog vaak toegankelijkheid moesten benoemen als onderdeel van het project. We moesten daar vaak de aandacht op vestigen. Het blijkt dus dat toegankelijkheid ook in 2020 nog steeds niet vanzelfsprekend was. De Jeugdzorg en de Wmo vormen net als in 2019 de grote zorgpunten. Hoewel we nu kunnen rekenen op een hogere bijdrage van het Rijk, naar heel veel gelobby van de gemeente, zal er een blijvend risico voor overschrijding blijven, zoals in een risicoparagraaf ook is benoemd. Achteraf hadden we kunnen investeren in bijvoorbeeld de minima met de gelden die nu over zijn. Cultuur is belangrijk voor Haarlem, het is één van de pijlers van een economisch succes met ruim 9% van de beroepsbevolking die direct afhankelijk is van een inkomen uit de cultuursector. En de Haarlemmers zijn er maar wat trots op, die cultuur in hun stad. De gemeente is adequaat opgetreden bij het begin van de coronacrisis, waardoor de instellingen, nu het weer kan, onmiddellijk aan de bak kunnen. De situatie met het Frans Hals was en is zorgelijk. En we zullen daar antwoorden op moeten formuleren en daarom kijken we uit naar het nieuwe Cultuurplan wat we na de zomer gaan bespreken. Dan de duurzame stad. Ja, we doen veel. Maatregelen die we hebben afgesproken zijn verder voorbereid in 2020, de autovrije binnenstad, de milieuzone, het warmtenet. Maar we moeten nog meer ons best doen en dat vraagt iets van iedereen. College, raad, ambtenaren én Haarlemmers. De klimaatcrisis hebben we uitgeroepen, maar niet altijd laat het beleid zien dat we de crisis die we zelf hebben uitgeroepen als heel erg urgent zien. Haarlem wil ambitieus zijn op dit vlak, maar we zien in de cijfers van 2020 dat het niet snel genoeg gaat. We zullen veel meer moeten doen aan CO2, PFAS en vooral ook aan opwek van energie uit natuurlijke bronnen. Dat lijkt achter te blijven. Duurzaamheid en circulariteit zijn veel gebezigde woorden, maar het wordt tijd om ons, om dat nog om te zetten in daden. We hopen dan ook dat in de ontwikkelzones veel aandacht zal zijn voor circulariteit, groen en duurzaamheid. Voortbordurend op de weg die we in 2020 zijn ingeslagen. In de Kadernota zullen we daar dan opnieuw aandacht voor vragen. De urgentie is domweg te groot om dat niet te doen. De groeiende stad. We zien dat er 590 nieuwbouwwoningen zijn bij gekomen, waarvan 196 in het sociale segment. Dat is niet genoeg. De wachtlijsten zijn eerder langer dan korter geworden. En ondanks dat er grote stappen gezet zijn in de planning en realisering van de ontwikkelzones, ondanks dat er grote stappen zijn gezet in de planning en de realisering van de ontwikkelzones. Maar laten we er met elkaar op toezien dat er zo snel mogelijk meer woningen komen. We blijven het herhalen. Met name in het sociale en middeldure huursegment. Heel, maar dan ook heel veel Haarlemmers wachten met smart op een woning. De eigen organisatie. Wat betreft de IT. daar wordt hard aan gewerkt. Veiligheid is een weerbarstig ding in de IT. En daar hebben we in 2020 opnieuw aandacht voor moeten vragen. IT is overigens niet het antwoord op alles. De bewoners moeten ook nog gewoon aan een loket hun zaken kunnen regelen. Maar gelukkig is daar nog steeds de aandacht voor zo blijkt.

De voorzitter: Mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Opnieuw vragen we aandacht.

De voorzitter: Mijnheer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Voor diversiteit.

De voorzitter: Mijnheer Van den Doel, er is een interruptie van de heer Aynan.

De heer Aynan: Dank u wel voorzitter. Laatst bespraken we de rapportage woningbouw. En toen was u nog trots op het resultaat. Dus wat is er in de tussentijd gebeurd?

De heer Van den Doel: Dat klopt. Gezien de omstandigheden was ik trots op het resultaat, maar dat betekent dat we moeten steeds meer, dat heb ik toen ook gezegd, we moeten meer doen. Maar dat wil nog niet zeggen

dat ik blij ben met wat er gerealiseerd is, maar het is domweg niet genoeg. We kunnen wat we kunnen, maar we moeten dat, de inspanning die we daarop leveren, moeten we verhogen.

De heer Aynan: We zijn blij met deze realiteitszin van GroenLinks.

De voorzitter: De heer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Dank u wel voorzitter. Opnieuw vragen we aandacht voor de diversiteit. Waar we als GroenLinks altijd naar zullen blijven vragen en altijd naar hebben gevraagd. Zolang dat niet op orde is in de organisatie en dat is het nog zeker niet. Niet elke Haarlemmer zal zich herkennen in het personeelsbestand van Haarlem. We zijn op de goede weg, we hebben er aandacht voor, maar we zijn er nog niet. Ook merken we dat het personeelsverloop aan de hoge kant is. En we dringen er dan ook op aan om de oorzaak daarvan boven water te krijgen, want het aantal vacatures stijgt. Opnieuw zien we dat de aanbestedingen de Europese normen overschrijden. Zelfs voor een nog hoger bedrag dan in 2019. Het gaat voornamelijk over inhuur van personen van kennis. De gemeente zal daar scherper op moeten zijn. En in deze tijd waar de gemeente naar eigen zeggen weinig goede mensen met de benodigde kennis en expertise kan vinden, om in dienst te treden. De accountant heeft dat al aangegeven, dat het goed zal komen, maar ik wil daar toch op blijven hameren. De risico's zijn goed in beeld gebracht, maar geven ook aanleiding tot vragen. Er ontbreekt nog steeds een inschatting van de kosten veroorzaakt door langdurige droogte, of andere door klimaatverandering veroorzaakte risico's. Gelukkig dat we daar in 2021 mee aan de gang gaan, om te onderzoeken of we deze risico's in kaart kunnen brengen. Het is eigenlijk al te laat, maar we zijn blij dat het nu gebeurt. Conclusie: als we technisch naar de jaarcijfers kijken, dan zien we over het algemeen een goede verantwoording. Als je kijkt naar de verschillende programma's, dan valt er op dat er hard is gewerkt door college en ambtenaren. Veel is in beeld gebracht en veel bereikt. Maar veel doelen zijn niet of slechts gedeeltelijk behaald. En dat is niet goed. Corona heeft tegen de verwachting in een positief effect gehad op de jaarcijfers. Laten we dan ook extra investeren om de sociale, duurzame en toekomstige stad te realiseren of dichterbij te brengen. Met dit gezegd hebbende kan GroenLinks instemmen met het Jaarverslag en de jaarcijfers. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer.

Mevrouw Van Zetten: Voorzitter, ik probeerde een vraag te stellen, maar u ziet mij helemaal niet.

De voorzitter: Nee, ik heb het helaas gemist, maar u krijgt dan de gelegenheid om dat alsnog te doen. Mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Even over het personeelsbeleid. Daar heeft u natuurlijk allemaal mooie idealen. Maar wat is voor u, voor GroenLinks, nou belangrijker? Die diversiteit of de kennis bij de ambtenaren?

De heer Van den Doel: Ik denk, dat wat u zegt is dat er blijkbaar binnen een divers beleid niet genoeg kennis aanwezig is, of dat er geen competenties zijn. Ik bestrijd dat. Ik denk dat in alle onderdelen van de bevolking, alle verschillen van de bevolking, dat daar kennis en kunde aanwezig is. En wij moeten zorgen dat dat hier op een goede manier ingezet wordt. En er op een goede manier de mensen moeten werken die herkenbaar zijn voor alle Haarlemmers.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij naar de bijdrage van de heer Bloem.

De heer Bloem: Voorzitter, kijken naar de Jaarrekening kan niet zonder te kijken naar het jaar 2020. Ik denk wel dat het jaar voor veel van de generaties die nu leeft toch wel één van de dieptepunten genoemd mag worden. Vele mensen zijn te vroeg ons ontvallen. En ook weer is duidelijk geworden hoe groot de verschillen zijn in onze samenleving. Er is gezegd, we zitten allemaal in hetzelfde bootje met corona. Deze ziekte maakt geen onderscheid tussen of je wel of geen middelen hebt, of in welke wijk je woont. Maar dat is niet waar. Tijdens corona zaten we samen in dezelfde storm, maar sommigen hadden blijkbaar een kano en anderen hadden een prachtig cruiseschip en zijn er veel beter doorheen gekomen. Weer zijn meer mensen ziek geworden en weer waren de flexkrachten de eersten die de economische slachtoffers waren van deze crisis. Kijken naar de Jaarrekening 2020 kan niet zonder daar ook over de reflecteren, wat dat betekent voor wat wij gaan doen in de toekomst. Dan de cijfers. De SP kan het college natuurlijk niet kwalijk nemen dat de voorspellingen die gemaakt zijn niet uitgekomen zijn in zo'n, ja ongekend jaar als 2020. En de SP is aan de ene kant natuurlijk wel blij, van goh aan het eind van de rit blijkt er geld over, dat is fijn. Maar als er dan investeringen niet zijn gedaan, dan worden wij toch juist, zeker investeringen die noodzakelijk zijn om ons verder te helpen in de klimaatcrisis waar we diep inzitten. GroenLinks refereerde er al aan. Ja dan helpt dat niet. Dan is dat ongewenst. En de SP wordt ook wel erg verdrietig als we kijken naar dit jaar. Dat er op basis van prognoses die toen gemaakt zijn, keiharde bezuinigingen zijn doorgevoerd, waar de mensen nu last van hebben. En ik word echt optimistisch van wat GroenLinks als grootste partij hier zei van ja, ook dat sociale aspect moeten we aanpakken. En zeker als er geld overblijft moeten we daar ook in investeren. Ik hoop dan ook dat bij de Kadernota daar van hun kant voorstellen voor te zien, of in ieder geval steun daarvoor te zien bij de voorstellen die de SP op dit vlak zal doen. De SP kan akkoord gaan met deze Jaarrekening, want over de besteding van waar het overschot heengaat, daar hebben we het later nog. De cijfers zijn oké. Maar waar we niet mee akkoord gaan is de reactie van het college op de Duisenberg rapportage. Zeker niet als het gaat over de koppeling tussen geld en doelen. Dat is juist hetgeen waar wij op moeten sturen. Dat is hetgeen, het enige wat je kan sturen. En anders ben je alleen geld aan het uitgeven en beloftes aan het maken, zonder daar een goede koppeling aan te doen. Ik snap als je zoveel bomen kwijt kunt raken dat dat misschien voor het college moeilijk is om te doen, maar dan zal het college echt in dit geval haar best moeten doen. Wat de SP betreft nemen wij dat volledig over. Over de koppeling tussen de doelen die we stellen en hoe het in het echt zit, heeft de SP helaas weer een amendement in moeten dienen. Want hoe kan het, terwijl je om je heen kijkt, dit jaar maar zeker vorig jaar ook, hoe kan het als je de wachtlijsten ziet, de overspannen woningmarkt, de radeloosheid van mensen bij hun zoektocht naar de vervulling van een basisrecht, namelijk om te wonen, dat je in je Jaarrekening, ja die mensen uitlacht. Je zet er een groene smiley neer. Gaat goed. We gaan helemaal goed. Prima. Niet eens geel, nee groen. Gaat goed. We gaan helemaal op schema. Hoe kan het als je alleen maar woningen, vooral woningen toevoegt als splitsing, dat je een smiley neerzet. Hoe kan het, ja hoe kan, ik snap ook niet, volgens mij is vorige keer het amendement aangenomen. Hoe kan het dat ik dit amendement weer uit de mottenballen moet halen? Dit is een typisch voorbeeld van hoe je de kloof groter maakt tussen de realiteit en de papieren werkelijkheid. Hoe je de kloof groter maakt tussen de politiek en de mensen. Eén concrete vraag daarover wethouder. Hoe zou u aan iemand die al meer dan 5 jaar, en dan ben ik nogal optimistisch, op de wachtlijst staat, uitleggen dat daar een groene smiley staat? En denkt u dat die persoon uw antwoord zal begrijpen? De SP zal waarschijnlijk wel instemmen met deze Jaarrekening, maar dat dit weer voorkomt, en ik kan nog veel andere voorbeelden noemen, dat ga ik niet doen want daar is de tijd ook te kort voor, dat vinden we toch weer heel erg jammer.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Bloem. Dan gaan we naar mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel voorzitter. De Jaarrekening 2020, een reden om de vlag uit te steken. De VVD denkt dat wij gaan jubelen, gezien de technische vragen. Nee, wij vinden het geen reden om de vlag uit te

steken. Zijn wel blij dat het resultaat niet zo gitzwart geworden is als wij met zijn allen misschien vreesden. Niet voor niks spraken wij de vorige periode over de troebele glazen bol, waardoor het heel moeilijk werd om te voorspellen wat gaat er gebeuren. Hij is wat doorzichtiger geworden. We weten nu iets meer, maar we weten nog niet genoeg. Vandaar ondanks de complimenten die we horen van de accountant voor het werk van de organisatie en ook van de raad, dat willen we natuurlijk graag dat dat doorgegeven wordt. Daar zijn we ook wel blij mee. Maar dat neemt niet weg dat we ook nog steeds zorgen hebben. Ik denk wel dat het altijd verstandig is als je als partij zorgvuldig wilt meesturen en dat je dan dus ook wilt weten, waar zit eventueel ruimte, waar zit geen ruimte. Dat wil niet zeggen dat je dus nu gaat zeggen, en dat is meer gericht op een Kadernota dan een Jaarverslag, dat we geld als water hebben en dat kunnen laten rollen. Wat we wel zien, dat het afgelopen jaar goed is afgerond. Het is altijd prettig als je geld overhoudt in plaats van te kort komt. En ja, we zijn het eens met GroenLinks die meldt, hadden we dit maar geweten, dan hadden we misschien wat meer ruimte voor de minima kunnen vinden. Maar ja, is niet gebeurd. En we kijken dan ook met argusogen uit wat er de komende maanden gaat gebeuren, want we zijn het ook van harte eens met het college die zegt, je gaat niet nu al bij een Jaarverslag en dalijk bij een Kadernota grote ingrepen doen. Je gaat vooral nadenken wat zou er kunnen. En dan zult u bij de Kadernota bespreking ook van ons horen waar wij van dromen en wat we graag zouden willen. En natuurlijk zijn we blij met dat ook de taakstelling er feitelijk in zat. Acht miljoen uit je algemene reserve halen betekent dat je het ooit weer een keer terug moet verdienen, dat dat niet nodig was. En dat we, nou ja, dat iedereen tevreden is op hoofdlijnen. Ja er is zeker adequaat geacteerd in de coronacrisis. We hebben de zwaar geraakte sectoren, cultuur, toerisme en evenementen, hebben we eigenlijk breed, daar kan je niet eens politieke sier mee maken, gewoon breed als raad gesteund. En gelukkig maar dat je staat met zijn allen voor die sectoren die een flinke klap in de nek hebben gekregen. Mensen die nu nog steeds vrezen voor hun baan, hun toekomst of gewoon hou ik mijn bedrijf wel of niet in de lucht want mijn spaargeld is op. Ook complimenten voor de efficiënte toekenning van de TOZO en de TONK, de ondersteuningsbronnen. Er was misschien in het begin wat scepsis over het tempo van toekenning, maar al snel is toch wel duidelijk geworden dat het kiezen voor feitelijke vaststelling van uitkeringen een goede weg is geweest, in plaats van eerst voorschot te verlenen. Dank daarvoor, college. Natuurlijk hebben we ook nog zorgen hè. Ik bedoel, zeker bij een instituut als het Frans Hals Museum, ja die had een wat bijzondere positie. Lastig in deze situatie, zeker als je ook nog te doen hebt met twee locaties waar wat mee moet gebeuren. We kijken dan ook met argusogen uit wat er het komend jaar wel en niet mogelijk is voor dit museum. En nee, we steken de vlag niet uit, maar zijn wel blij dat een aantal zaken mooie teksten hebben gekregen in de begroting. We zijn het niet altijd eens met de kleur van de smiley. Maar de teksten die zijn wel eerlijk en oprecht. Ik raad wel de wethouder Financiën aan, want uiteindelijk bent u toch de eindverantwoordelijke voor de tekst die er staan, om daar toch nog eens een goede redacteur tegenaan te zetten. Want als er wordt gezegd wat hebben we niet bereikt, dan staat het vol met terecht en goed onderbouwde verontschuldigen, of wat gaan we de volgende periode doen. Maar de kale opsomming van dit is niet gelukt, daarom. Nou dat, ik denk dat dat ook aansluit bij wat de accountant zei. Dat zouden wij als PvdA erg prettig vinden. En uw collega's hebben inderdaad, en dat zeiden eerdere spreker voor mij ook al, niet allemaal dezelfde neiging om iets geel te kleuren. En een enkele collega van u heeft zelfs rode smileys aangedurfd. De teksten hebben wij geen bezwaar tegen, maar toch wel tegen een aantal kleurtjes die gegeven zijn. Tekst en kleur zouden iets meer in overeenstemming mogen zijn. En het is geen schande. Als je een goede verklaring hebt om een rode smiley te hebben staan, maar je hebt wel je best gedaan en je weet dat je een goede risicoanalyse hebt en weet hoe je het gaat beheersen, dan is dat eerder een teken van vakkundigheid als een teken van falen. Alles groen zetten is ook vaak ook verdoezelen. Niet dat dat hier gebeurd is zeg ik, maar dat. We hebben ook een klein probleempje, als je kijkt naar de gebiedsrapportages. Heel fijn dat ze er zijn. Ik heb ze met belangstelling doorgelezen. En natuurlijk kunnen we een beetje miepen over goh wat jammer dat het Actieplan Fiets geworden en niet Deltaplan Fiets, zoals in ons verkiezingsprogramma stond, maar a la. Maar in de

gebiedsrapportages ontbreken de ontwikkelzones, toch één van de nou ja wapenfeiten van het college, bijna geheel. De Oostpoort wordt nog genoemd. Er staat iets informatie over in Noord over de Spaarndamseweg en de Orionzone. En dat is het dan. Terwijl wij daar toch eigenlijk met zijn allen de combinatie van de integrale ontwikkeling hebben willen schetsen, waarbij niet alleen woningen worden geprognostiseerd, maar ook andere functies in de groeifunctie worden meegenomen. Ook hier pleiten wij toch wel voor iets meer éénduidigheid in de rapportage, hoe goed ook de intenties die eronder liggen. Kan nog net een tikkie beter. We zijn ook blij met een aantal dingen. De Jaarrekening en de vakcommissie, zoals in de commissie Bestuur besproken, daar is draagvlak voor. En dat hebben we eerder bepleit. Alleen hopen we nu dat het zodanig gepresenteerd kan worden dat het ook op de agenda blijft. Want als je de Jaarrekening net hebt ontvangen, is het nogal een klus. Terwijl eigenlijk voor een commissie, met name hoe staan de doelen ervoor, de verschillende smileys met vergelijking per vakcommissie, als ze zoals blok worden gepresenteerd of zo geagendeerd met daar de financiële vertaling, dat zou waarschijnlijk heel erg helpen. Dan wordt het misschien ook niet afgevoerd. Want als je iets moet zeggen in samenleving over sport en onderwijs, of de Jeugd of de Wmo, dan voel je je aangesproken. Krijg je dat dikke boek. Dan denk ik stiekem wel dat sommigen denken dat de financiële experts en de fractievoorzitters zich wel druk gaan maken. Nee, dit is gemeen. Maar even, het helpt wel. Enige sturing. Ja ja. Doelen, acties en geld koppelen. Het is door de accountant gezegd, dat is iets waar wij naar streven. Wij streven ook naar de meer integraliteit. Mooi pleidooi vanuit de mensen die gerapporteerd hebben. Onderwijs en sport en andere maatschappelijke doelen, sorry, die vinden in onze ogen nog wat weinig plaats. We lezen dat niet echt terug in het Jaarrekening. Maar durf eens wat. Maatschappelijke doeleinden hebben we nu gelezen, maar dat is dan in 2021, dat we dat niet meer zomaar omzetten in een andere functie. Maar onderwijs, kijk eens een keer niet alleen binnen je eigen al in bezit zijnde panden bij een stichting of bij jezelf. Maar is er ergens een maatschappelijk doeleinde die de markt toekomt. Wacht niet tot daar woningbouw komt of een kantoor, nee steek je nek uit en doe een strategische aankoop. En misschien geldt dat voor andere functies ook wel. Het groen. We hebben een mooi initiatief gehad met een aantal partijen. Dat is door de raad geaccepteerd. Het zou toch heel fijn zijn geweest als het erin stond, maar dat kan vast de volgende keer wel. Zo'n initiatief dat omarmd wordt, hoeveel vierkante meter is daar nou het resultaat van? Hoeveel bomen zijn er of worden er dit jaar geplant omdat dat initiatief met een aantal wijken is gedaan? En moet er niet nog een vervolg komen? College, er worden grote stappen gezet, en ik ga nu ook bijna afronden, maar het programma Duurzaam Doen is nog lang niet klaar. De sociale energietransitie staat nog in de kinderschoenen. Ja, dit jaar zien we een aantal stappen, maar we gaan niet halen wat we wilden, maar laten we wel zoveel mogelijk doen. Er zijn in 2020, lees ik, 760 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. Dat is natuurlijk wel fijn, maar het is maar de helft dat we nodig hebben per jaar. En ja, de resultaten van deze coalitieperiode die zien we natuurlijk pas over een jaar of 3 op zijn vroegst. Het duurt helaas nou eenmaal een jaar of 5 voordat je dat soort dingen kan zien. Maar de stand van zaken zouden wij toch graag in een volgende jaarrapportages ietsjes nauwkeuriger willen kunnen teruglezen, want het is wel één van onze belangrijkste doelen: bouwen, bouwen, bouwen. Er zijn ook mooie teksten over nieuwe democratie, maar we zouden het ook heel erg op prijs stellen als, met name in die ontwikkelzones die zo belangrijk voor ons zijn, ook de resultaten zichtbaar gaan worden. Hoe stuurt de gemeente nou de gemeentelijke organisaties op de participatie in de stad, zodat het niet door ontwikkelaars alleen wordt gedaan, maar wij als stad aan het stuur zitten? En laten we de cultuursector en horeca positief kritisch volgen in de worsteling om het komend jaar de negatieve effecten achter zich te kunnen laten en steunen daar waar nodig is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. En dan gaan we naar de heer Van den Raadt, van Trots.

De heer Van den Raadt: Ja voorzitter, dank u wel. Van Trots Haarlem. Toen ik wegging toen zei mijn vrouw, nou je ziet er wel erg zwart uit. Ja, maar dat klopt ook, heb ik expres gedaan, want het is natuurlijk een droevig

jaar, 2020, geweest. Ik kan me nog herinneren dat Trots Haarlem, zijnde deze persoon, als eerste een mondkapje op had gezet in een vergadering. En wethouder Meijs zei, nou ja, het is niet de bedoeling dat je nou onnodig angst gaat creëren. Maar helaas was het toch wel gelijk en hebben we een hele hoop ellende gehad met die corona. En zijn er mensen ziek geworden en overleden. En zijn er ook ondernemers en werknemers die figuurlijk het loodje hebben gelegd. En daarom heb ik ook dit toepasselijke T-shirt aan, '2020 very bad, would not recommend'. Dus dat is de samenvatting van 2020. Dan over het Jaarverslag en de jaarcijfers. Ja het is natuurlijk super interessant om te horen dat we toch weer meer Europese aanbestedingsfouten hebben gemaakt. Daar heeft Trots in het verleden, Trots Haarlem het in het verleden ook weleens over gehad. En dank aan de Duisenberg rapporteurs en vooral. Vooral de, het inzicht dat het geld wat we gebruiken, dat dat niet bepaald kan worden of dat nou doeltreffend gebruikt wordt waar het eigenlijk voor bedoeld is. Dat is natuurlijk erg kwalijk. Ik hoop dat dat snel opgelost wordt. Ja dan een leuke anekdote natuurlijk, dat 6000 bommen zoek zijn. Nou, ik begrijp dat je nu in Schalkwijk mag bepalen waar die 6000 bommen dan geplaatst mogen worden. Dus dat is goed nieuws. En natuurlijk is het altijd vervelend om te constateren dat die hoge lasten voor de Haarlemmers altijd maar hoger worden en niet lager. Nu we dan toch heel een bak met geld overhebben omdat we veel minder gedaan hebben wat we moesten doen in 2020. En dat is inderdaad bij sommige wegen is dat inderdaad wel te zien, want daar klappert je kunstgebit eruit als je er overheen rijdt. Maar om, het lijkt Trots Haarlem een goed idee om al dat geld wat we hebben, gewoon terug te gaan geven aan de Haarlemmers en de mensen van Spaarnedam. En dan mogen ze zelf kiezen van we gebruiken dat geld om de straat bij ons netjes recht te leggen of we gebruiken het om van rond te komen. Maar niet dat wij dat weer gaan uitdelen aan allerlei zaken waar de bevolking niet op zit te wachten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk naar D66. Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Ja dank u wel voorzitter. Er is een filmpje te vinden op YouTube van Roel Maalderink van Voxpop, waarin hij mensen vraagt wat voor jaar 2020 was. En conclusie: 2020 was een heel raar jaar. Dat zeggen mensen minutenlang. En dat kunnen we hier in Haarlem onderschrijven. Bij het opstellen van de Begroting eind 2019 gingen we nog uit van een normaal jaar met inkomsten uit parkeergarages en toeristenbelasting en van TOZO en TONK hadden we nog geen idee. Het coronavirus zette vanaf half maart 2020 de Nederlandse en Haarlemse samenleving volledig op zijn kop. Vanaf dat moment heeft de gemeente er veel taken bij gekregen, die onder lastige omstandigheden met thuiswerkende ambtenaren zo goed mogelijk zijn uitgevoerd. Daarvoor zijn echt welgemeende complimenten zeer op zijn plaats, want het is gewoon goed gegaan. Meer taken, minder inkomsten. Het is spannend geweest of Haarlem dat allemaal zou kunnen bolwerken. En het verdient dan wederom een groot compliment dat Haarlem het jaar met een positief resultaat heeft afgesloten. D66 merkt wel op dat de Jaarrekening minder goed zicht geeft op de daadwerkelijke wijzigingen sinds de begroting eind 2019, omdat het verschil tussen enerzijds begroten en anderzijds de gemaakte of ontvangen kosten en baten, telkens wordt afgezet tegen de tussentijds gewijzigde begroting. En als je de begroting maar laat genoeg in het jaar wijzigt, zijn er bijna geen verschillen meer om uit te leggen. En dat maakt het Jaarverslag lastig te lezen voor de geïnteresseerde bewoners. En dat verklaart waarschijnlijk ook waarom de door de accountant genoemde verschillenanalyse nog niet van de grond is gekomen. Dat is echt een aandachtspunt voor komend jaar. Verder vindt ook D66 dat het college wel wat kritischer mag zijn op de toegekende smileys. In sommige gevallen zijn de indicatoren ruimschoots niet gehaald en staat er toch een groene of lichtgroene smiley. Dat betekent ofwel dat de indicatoren niet representatief zijn, ofwel dat het college te positief is over de bereikte prestaties. Zo staat, ik noem het maar even als illustratie, op bladzijde 77 en 78 een lichtgroene smiley bij 'passende en tijdige inzet van beoordeling en onderzoek door Veilig Thuis'. Maar als je dan kijkt naar die resultaatsindicatoren, blijkt dat in 2019 in 83%

binnen 10 weken een onderzoek was gedaan naar meldingen over huiselijk geweld en kindermishandeling. De streefwaarde eind 2019 voor 2020 was 90%. Maar de gerealiseerde waarde in 2020 is 47%. En ik vermoed dat de slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling, en degenen die hierover een melding hebben gedaan, niet zo overtuigd zijn dat die 47% echt een goede prestatie is. Bijna gehalveerd ten opzichte van 2019. En waarom erkent het college niet gewoon dat dat een heel teleurstellend resultaat is. Dat daar wellicht goede verklaringen voor zijn, want het was natuurlijk een heel raar jaar. Maar dat daar natuurlijk eigenlijk alleen maar een rode smiley gepast is. D66 maakt zich ook zorgen om de aanbestedingsfouten die de accountant voor het tweede opeenvolgende jaar heeft geconstateerd. En kan de wethouder ons vertellen welke stappen hij gaat nemen om die aanbestedingsfouten vanaf nu, nou ja volledig zal misschien niet lukken, maar wel zoveel mogelijk te voorkomen? En D66 vraagt ook aandacht voor de opmerking van de accountant, dat de ambities en plannenmakerij van Haarlem groter zijn dan de uitvoerende kracht. Dat was vorig jaar ook een bevinding van de commissie Duisenberg. En het lijkt ons zinvol hier snel een gesprek over aan te gaan. Liever 1 groot project goed en volledig afgerond, dan 3 grote projecten die eindeloos en tegen veel kosten in een planfase blijven hangen. Over Duisenberg gesproken. Veel dank voor de Duisenberg rapporteurs. Wederom goede bevindingen waar college en raad hun voordeel mee kunnen doen. D66 zal voor de aanbevelingen stemmen. En tot slot. Het zal niet verrassen dat D66 het college en de raad op het hart wil drukken het positieve resultaat van deze Jaarrekening over dat hele rare jaar 2020 niet te beschouwen als een voorteken van mooie financiële tijden. Hoewel de netto schuldquote is afgenomen, ligt onze schuldquote nog steeds ruim boven het gemiddelde. En de Haarlemse houdbaarheidsquote en solvabiliteitsratio liggen ruim onder het gemiddelde. Haarlem heeft dus ook de komende tijd nog genoeg te doen om de financiën echt op orde te brengen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wij zouden nu natuurlijk kunnen vervolgen, maar ik kan me ook voorstellen dat dit een mooi moment is om even een break te hebben. Ik stel voor dat we even de gelegenheid hebben om wat te drinken. Ik schors de vergadering voor twintig minuten. Ik heropen de vergadering. En het woord is aan de heer Smit van OPHaarlem.

De heer Smit: Dank u wel meneer de voorzitter. De jaarrekening 2020 draagt de effecten van het coronajaar met zich. Zoals bijvoorbeeld een eenmalig voordeel bij de BUIG en dat is weer positief. Maar het is wel weer eenmalig. In Haarlem moet de komende jaren veel geïnvesteerd worden en hoe diep de coronaschade zit weten we nu nog niet. Daarbij moet ons investeringsplan voor de komende jaren realistisch dus haalbaar zijn. Hele hoge bedragen programmeren maar niet halen is wellicht niet echt efficiënt. Of we ons en onze middelen goed ingezet hebben zal de komende pas blijken. Wel is er in 2020 op veel fronten heel hard gewerkt. Kijken naar onze statistieken is zichtbaar dat de ingezette jeugdzorg in vergelijking met onze referentiesteden bescheiden is. Als de vraag naar zorg correct is ingevuld is dat positief ondanks de stijgende kosten. De toegezegde circa 12 miljoen aan Haarlem als extra budget geeft ons tijd om verstandige heroverwegingen te maken. In 2021 in dit jaar. Samen met Leiden zijn we de meest versteende steden. De opdracht om groen toe te voegen is daardoor moeilijker maar noodzakelijker. Waar we bovenaan staan helaas als versteende stad staan we onderaan met het aantal banen per duizend inwoners. En weer heel hoog met de arbeidsparticipatie. En dat betekent veel woon-werkverkeer. Dat moeten we ons realiseren en tot een groot punt van zorg houden en/of maken. De lokale lasten zijn hoog, te hoog wellicht. En moeten aandacht blijven krijgen. We zien in het licht van een wellicht scherper wordende tweedeling. Die tweedeling is een groot zorgpunt van OPHaarlem. De inzet en het product van de Duisenbergteams krijgen al onze lof. En het wederom signaleren dat effectiviteit en doelmatigheid moeilijk zichtbaar zijn voor ons is een rode draad na drie cycli. OPHaarlem zal instemmen met de '...' 2020. Maar we steunen wel het amendement van de SP. Dank u wel meneer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel meneer Smit. Dan ga ik naar het CDA. Wie voert daar het woord? De heer Dreijer.

De heer Dreijer: Ja dank u wel voorzitter. Ja ik ga toch nog een stukje even terug in de herinnering van 2020. Hoe nou ja wat op ons af kwam. 2 maart 2020 hadden we in Nederland nog maar 18 mensen die positief getest waren. Twee weken later toen de regen opgehouden was en de zon weer begon te schijnen werd op 15 maart de eerste lockdown ingezet. Scholen, horeca en sporten moesten dicht. En begin april lagen er al 1300 mensen op de IC met Covid. U kunt zich voorstellen dat wat hier gebeurde voor iedereen natuurlijk een zaak was waarvan we niet wisten waar dit ging eindigen. En daarmee heeft het college natuurlijk ook gekozen om alvast wat geld opzij te zetten om klappen eventueel op te kunnen vangen. En bedrijven zijn voor de werknemers IT-faciliteiten gaan aanschaffen om thuis te kunnen werken. En de horeca ging alternatieven zoeken om toch nog iets te kunnen verdienen. En hier bij de gemeente werden mogelijkheden gecreëerd om het vergaderen van de gemeenteraad toch zo goed en kwaad als kon te continueren. Het SVT en het CJG en hulpverlenersinstellingen hielden een spreekuur op afspraak om de veiligheid van bezoekers en medewerkers te kunnen garanderen. En de kostenbeheersing in het sociaal domein is nog urgenter geworden. Ondanks de verhoging van de budgetten voor jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning bleef in 2020 de vraag de ondersteuning toenemen en hield deze geen gelijke tred met de rijksbijdrage. En daarom zijn er ook een aantal maatregelen ingevoerd waaronder het instellen van het budgettenfonds. Een groot compliment voor het college voor de wijze waarop met deze crisis is omgegaan. En groot respect en complimenten voor iedereen die zich met veel creativiteit en volharding keihard voor de samenleving heeft ingezet. Ik denk dus ook vooral aan het zorgpersoneel in scholen. En hoe mooi was het om te zien hoe Haarlemmers voor elkaar opkwamen met initiatieven zoals Support Your Locals. De grote onzekerheid over de financiële impact was groot. En reserves werden klaar gezet om de klap op te kunnen vangen zoals gezegd. Nu blijkt dat we gelukkig niet alle reserves hoefden aan te spreken. En de steun van het rijk was in het begin nog ongewis maar gaandeweg bleek die steun gunstiger uit te pakken dan toen voorzien was. En de aanslag op de gemeentelijke financiën is dus gelukkig beperkter gebleven dan waar we toen rekening mee hielden. De gemeenten sloten het jaar zelfs af met een positief resultaat van 12 miljoen ten opzichte van de decemberrapportage. Ook het corona-effect op de begroting is veel kleiner dan verwacht, net 200.000 euro. En meerdere impuls gelden voor woningbouw zijn toegekend, allemaal een relatief positieve zaak. Ik heb een paar zaken die ik toch wil benoemen. De netto schuldquote is flink verbeterd. Op zich is een NSQ van 75% heel netjes. Dat de NSQ zo laag is komt vanavond omdat we natuurlijk minder hebben kunnen investeren in sportscholen en andere voorzieningen. Behalve de woningbouw dan. Het groeien van het aantal woningen gaat hand in hand met de ontwikkelingen van voorzieningen. En soms bekruipt ons het gevoel dat het college een sterke focus heeft op de bouw van woningen en daarbij de leefbaarheid uit het oog verliest. Dat de investeringen jaar op jaar achterblijven bij de begroting baart ons daarom zorgen. Het is voor wat het CDA betreft een groot aandachtspunt want we willen inzetten, blijven inzetten op een stad in balans. Een ander punt, in de commissie bestuur op 10 juni is het CDA ingegaan op de overschrijding van de totale personeelslaken met 1,7 miljoen. En deze overschrijding wordt verklaard door contracten voor bepaalde tijd waar geen formatie voor is. Dat lijkt ons ontoelaatbaar. Aan het eind van het jaar is de bezetting weliswaar binnen de toegestane formatie, maar gedurende het jaar wordt de formatie dus overschreden met tijdelijke contracten waardoor we te maken hebben met deze overschrijding van 1,7 miljoen. Een daling van de externe huur van 16,5% tot 13% in 2020 oogt mooi, maar de kosten van de totale flexibele schil worden hiermee ons inziens verhult. En die bedragen ook ongeveer 1,5%. Ons moet van het hart dat de samenstelling van het personeel met vaste fte's en variabele fte's nog weinig inzichtelijk is in de financiële rapportages. En de motie vast geeft conform van juli 2019 die bijna raadsbreed was aangenomen heeft u hier wel toe opgeroepen. Dus wij herinneren u daar nogmaals aan. Een ander punt. De woonlasten die zijn weliswaar minder hard gestegen dan gemiddeld. Maar daar kan je wel weer tegenover zetten dat we nog wel bovenaan in het rijtje met de allerduurste

gemeenten zitten. Op dit moment zitten we op plek zes. En maar dat blijft erg hoog. En omdat de hoge woonlasten voor het grootste deel komen door hoge afvalstoffenheffing is het CDA nog steeds teleurgesteld dat deze gemeenteraad de kosten van de afvalstoffenheffing niet eerlijker wil verdelen over de verschillende huishoudens. En wil vasthouden aan de kwijtschelding te blijven financieren uit de afvalstoffenheffing. Terwijl dit feitelijk een oneigenlijke kostenpost is omdat er geen kosten zijn die direct toe te schrijven zijn aan het afvalbeheer. En daarom zou financiering vanuit armoedebeleid meer voor de hand liggen. Waardoor de afvalstoffenheffing en daarmee de woonlasten enkele tientjes kunnen dalen. Dan kom ik even terug op het accountantsverslag. Een opmerking van de accountant. Die ziet onder andere verbetermogelijkheid om een inhoudelijke oorzakenanalyse toe te voegen bij ontstane afwijkingen die antwoord op de vragen waardoor is de afwijking ontstaan, waardoor was de afwijking niet eerder te voorzien c.q. te rapporteren. Dit is ook al een keer aangegeven door de rapporteurs 2019 over het jaarverslag 2018. En sindsdien dus nog niet erg verbeterd. En als je kijkt naar de beantwoording van de technische vragen door de Duisenbergrapporteurs van de commissie beheer wordt gezegd dit is in de praktijk een kwetsbaar proces, en het gaat even over cijfers, een kwetsbaar proces omdat de aanlevering van revisie een sluitpost van het project is en in tijd vaak na-ijlt. En dat is een opmerking die ongeveer vier keer terugkomt. Ik denk dat het college toch eens moet gaan kijken of de processen omtrent dit soort cijfers aangepast moeten gaan worden. En ten slotte voorzitter, wilde ik nog een compliment maken aan het college voor wat betreft het onderzoek dat door Follow The Money is uitgevoerd, en Haarlem is een van de weinige gemeentes, een van de drie zelfs van Noord-Holland die gegevens heeft aangeleverd en vooralsnog zijn er gelukkig geen signalen dat we contracten hebben met zorginstellingen die te veel winst maken. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Hulster.

De heer Hulster: Van de Actiepartij, dank u wel voorzitter. Ja we zien een positief resultaat in de jaarstukken en dat ondanks de coronacrisis of misschien wel dankzij de coronacrisis zoals sommige mensen al hebben opgemerkt. Dat klinkt op zich zelf positief. Maar de oorzaak van het positieve resultaat is dat er minder is geïnvesteerd in de stad. Daardoor lopen de toch al grote achterstanden nog verder op. En deze achterstanden die stammen al uit de tijd van de kredietcrisis. Dus we lopen flink achter. En de gaten en kuilen in de straat worden steeds groter. We zien dat er nog altijd onderbesteding is op het gebied van beschermd wonen. Op de Wmo is 2 miljoen overgehouden op de begroting. En de jeugdzorg is binnen het budget gebleven, maar we horen dan ook de opmerking van de accountant dat afgezet tegen het landelijke gemiddelde Haarlem bijna 20% uitgeeft aan jeugdzorg dan vergelijkbare steden. Wat betekent dat eigenlijk voor de jonge mensen en gezinnen die hulp nodig hebben in Haarlem? Welke lijken komen er straks nog uit de kast? Er komt extra geld van het rijk voor de jeugdzorg. Maar gaat dat nu ook echt naar de jeugdzorg? Of gaan we dat oppotten om het straks weer in de algemene middelen te storten zoals we dat al eerder hebben gedaan? We lezen dat er woningen zijn toegevoegd maar dat de bouw van sociale en middeldure huur achterblijft. Dat baart ons grote zorgen. We hebben de wethouder een aantal keren gevraagd of er iets aan de verkeerslichten kon gebeuren omdat door de coronacrisis de verkeersstromen ontzettend veranderden in Haarlem. We lezen nu dat er van de voor drie van de dertien kruispunten die zijn aangepast de verkeerslichten opnieuw zijn afgesteld zodat fietsers vaker groen hebben. Uit de technische beantwoording op de vraag hoeveel korter fietsers dan moeten wachten is het antwoord dat alle verkeersdeelnemers erop vooruit zijn gegaan.

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja voorzitter, meer een verzoek. Ik zie nu zeven mensen met elkaar zitten te kletsen. Meestal is het toch wel interessant wat de Actiepartij zegt, dus kunt u misschien af en toe vragen of mensen willen stoppen met kletsen.

De voorzitter: Zeker als daar hinder van uit gaat. Maar goed dat u deze oproep even doet aan uw collega's. Meneer Hulster, gaat u verder.

De heer Hulster: Goed, nou er zijn niet alle mensen die daar naar luisteren, dat is dan jammer. Goed, dus we hadden het over de verkeerslichten. En of die fietsers dan minder hoeven te wachten en het antwoord was dus dat alle verkeersdeelnemers erop vooruit zijn gegaan. En dat klinkt wat ons betreft fantastisch. Maar we vinden dat moeilijk te geloven. Onze conclusie is dat het college onvoldoende levert. Nu is er het excuus dat er corona is. Maar de achterstanden lopen op. Inmiddels licht er zoveel werk te wachten dat we de komende jaren kunnen stoppen met het maken van nieuwe plannen. Wij roepen de raad op om met het harde en gedegen adviezen van Duisenberg '...' over te nemen, maar ook op de opvolging toe te zien en ze niet weer te vergeten zoals dat in de voorgaande jaren toch een beetje gebeurd is. Nou gelukkig ik sluit toch af met iets positiefs. Gelukkig is er ook echt wel iets goed gegaan en dat is de uitvoering van de inkomensondersteuning tijdens de coronacrisis. We waren wel en dat zijn we nog steeds we zijn wel kritisch op de hoge drempels die we hebben opgeworpen voor mensen om in aanmerking te komen voor die regelingen. Zoals de Tozo en de TONK. Want die bleek hogere dan veel andere gemeentes waardoor mensen eerst hun eigen vermogen moesten opsouperen voordat ze in aanmerking kwamen voor die regelingen. En dat baart ons wel zorgen, want ja hoe moeten die mensen nou straks weer aan het werk dan? Want dat geld hadden ze natuurlijk ook nodig voor bijvoorbeeld hun bedrijf. Maar de uitvoering van die operatie is wel goed verlopen. En dat is wel een compliment waard. Wij zien dat de Tozo en TONK-regelingen eigenlijk een vorm van basisinkomen zijn. En dat maakt dit eigenlijk het grootste experiment dat hier ooit mee gedaan is. Dus wij zijn wel benieuwd naar de effecten. Is de werkbereidheid van de ontvanger minder geworden zoals vaak wordt gedacht of zijn ze juist alternatieve activiteiten gaan ontplooiën? Daarom dienen we een motie in samen met OPH, SP en Trots. Daarmee vragen we om de sociologische effecten van deze vorm van bestaanszekerheid te onderzoeken en daarover te rapporteren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Aynan van Jouw Haarlem.

De heer Aynan: Ja dank u wel voorzitter. Allereerst dank aan de rapporteurs voor hun harde werk. En hun kritische blik. Alleen op die manier kunnen we elkaar scherp houden en daar heeft iedereen profijt van uiteindelijk. En dan het jaarverslag voorzitter 2020, dat is al eerder gezegd. Een bijzonder jaar, een raar jaar, coronajaar met thuisonderwijs, anderhalve meter...

De voorzitter: Een moment, er is een interruptie, de heer Drost.

De heer Drost: Ja meer van de orde, maar als mevrouw Otten misschien net even opzij gaat dan is de heer Aynan gewoon goed in beeld.

De voorzitter: Zelfs zonder te gaan staan. Oké. Een vriendelijk verzoek aan mevrouw Otten om het beeld vrij te maken voor de heer Aynan. Meneer Aynan, gaat u verder.

De heer Aynan: Ja kijk meneer Drost, dank u wel wat collegiaal van u. Voorzitter, het was dus echt een raar jaar. Thuisonderwijs dat hebben we ook allemaal meegemaakt. Vooral als je kinderen hebt. Ja het was gewoon ja gek, de anderhalve meter. Geen bezoek mogen ontvangen. Vooral als je in het begin dus in een tehuis hebt

gezet, het was echt gewoon afzien. En vooral mensen die ook een dierbare hebben verloren die mensen wil ik in ieder geval sterkte wensen. Maar we hebben ook als Haarlem echt laten zien dat we elkaar in moeilijke tijden ook niet in de steek laten. En dat is een compliment waard. En dan de harde cijfers voorzitter. Dit college begon met hoge ambities en terecht trouwens. Maar de realisatie blijkt ook uit het jaarverslag blijft gewoon achter. En we hebben ook de afgelopen tijd weer zijn we echt gewoon ja kapot gegooid met allerlei visies. En ik ben nu wel op een punt aanbeland dat ik door al die visies de uitvoering ook gewoon niet meer zie. Dus dat blijft achter. Dat is ook wel een beetje zorgwekkend. Daar schort het ook aan. We zien ook dat de schuldquota van 96% aan het begin van deze collegeperiode nu dus gedaald is naar 75%. Dat lijkt goed nieuws maar dat is het niet. Want die ambities kunnen niet gerealiseerd worden. En dat is vooral voor de woningbouw zorgwekkend. We zien ook dat de afgelopen jaar de wachttijden alleen maar toegenomen zijn. Maar gelukkig delen andere fracties ook die zorg. Dus dat betekent dat we ja heel hard aan het werk moeten om dit college de goede kant op te krijgen. Maar ook achterstallig onderhoud begint ook zorgwekkende vormen aan te nemen. Dus daar moeten we goed op letten. Voorzitter, de corona...

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Ja meneer Aynan, ik zou graag van u gespecificeerd vinden van waar is het college dan de verkeerde weg in geslagen? Is namelijk heel makkelijk zeggen dat het college verkeerd zit, maar ik kan hem nog niet volgen dus help me.

De heer Aynan: Voorzitter, we hebben helemaal aan het begin van deze collegeperiode gezegd, zeven of acht ontwikkelvisie waren er toen is te veel, concentreer je alsjeblieft op drie. En we hebben ook verschillende moties ingediend over aan de slag met Oostpoort. Nou dat ligt er nog steeds nou ja braak bij. En dat is jammer. Dat is een concreet voorbeeld. Voorzitter, de coronacrisis...

De voorzitter: Mevrouw Verhoeff heeft nog een vervolg.

Mevrouw Verhoeff: Meneer Aynan, het is makkelijk zeggen het ligt er nog braak bij. Maar heeft u ooit weleens meegemaakt of kunt u mij een voorbeeld geven waar wij van kunnen leren waar binnen een periode van drie jaar nadat geroepen is we willen meer woningen ook daadwerkelijk een woningbouwplan van de grond is gekomen? Daar zouden we heel graag van willen leren.

De heer Aynan: Jazeker voorzitter, we zijn gisteren als Jouw Haarlem op werkbezoek geweest bij Jan Snel, dat is een gespecialiseerd bedrijf in modulebouw. Die zijn in staat om binnen zes maanden een complete woonwijk te leveren. Doe dat alstublieft.

De voorzitter: Laatste reactie van mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Meneer Aynan, bouwen is één op het moment dat alle procedures zijn doorlopen. Heeft u weleens geprobeerd een bestemmingsplanwijziging of iets anders te regelen binnen twee, drie jaar? Als u ook dat stukje kent dan willen we meer van u leren.

De heer Aynan: Voorzitter, volgens mij heeft mevrouw Verhoeff haar wethouder daar zitten. Ik zou willen zeggen, richt u zich daarop. U bent al drie jaar aan het roer. En de wachttijden zijn alleen maar toegenomen. En de bouw blijft achter. Maar goed, we staan voor hetzelfde dus laten we lekker aan die kar trekken samen. Voorzitter, ik ga verder. De coronacrisis heeft de een harder gepakt dan de ander. De SP refereerde daaraan. En het lijkt wel dat degene met de zwakste schouders juist het hardst gepakt worden. We hebben een heel

groot zorgpunt en dat lezen we terug in het jaarverslag. We zien dat de leenbijstand in een jaar van 4,7 miljoen gestegen is naar 5,9 miljoen. In een jaar is er 1,2 miljoen aan leenbijstand verleend. Voorzitter, onze schuld als stad mag dan wel omlaag gaan maar we zadelen de meest kwetsbare mensen juist met meer schulden op. En dat kan echt niet de bedoeling zijn en zeker niet van een coalitie die zegt dat ze staan voor een sociale stad. Het is een zeer zorgwekkende ontwikkeling. Daar vragen we aandacht voor. En we zien ook in hetzelfde jaarverslag dat juist de bijzondere bijstand achteruit is gegaan. En het mag niet zo zijn dat de aanvragen voor de bijzondere bijstand gedirigeerd worden richting de leenbijstand. Dus daar willen we dan ook aandacht voor vragen. In ieder geval bij de kadernota. En daar zullen we met een motie voor komen. En ten slotte voorzitter, een technisch puntje. We zien de reserves en voorzieningen dat die in het jaarverslag verschillen met die in de begroting. En ik wil daar graag een reactie op van de wethouder dat de reserves en voorzieningen een-op-een te vergelijken zijn met die in de begroting. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Van Zetten van Hart voor Haarlem.

Mevrouw Van Zetten: Ja ik ben nog in beeld ook voorzitter. Voorzitter, Hart voor Haarlem wil in de eerste plaats de wethouder feliciteren met dit bijzondere financiële resultaat gehaald in het coronacrisisjaar 2020. U bent ook nieuw in dit college wethouder Rog, dus dat kunt u alvast in uw zak steken. Wij treffen een voordelig saldo aan van ruim 26 miljoen euro, terwijl u in de oorspronkelijke begroting nog uitging van een mager winstje van 2,5 ton. Hoe kan het dat in een lopend begrotingsjaar de panelen zo verschuiven en de cijfers zo fluctueren? Ja de baten en lasten zijn sterk gestegen als gevolg van de Covid-maatregelen van het rijk. Met zijn financiële compensaties om de pijn te verzachten, tenminste tot nu toe. Kennelijk heeft deze compensatie voor Haarlem voorlopig zeer gunstig uitgepakt. Want wij blijken een Covid-voordeelgemeente te zijn. Met gevolg dat de reserves in 2020 met hetzelfde bedrag van 26 miljoen is opgelopen en onze vlottende schuld met een vergelijkbaar bedrag is gedaald. Hoe vreemd kan het lopen? In 2018 startte dit college met een ambitieus investeringsplan om een groei-impuls aan de stad te geven. De netto schuldquote mocht daar al ook oplopen tot 120%. Nu zien we u hangen op een netto schuldquote van 75. Voorzitter, ongetwijfeld kunnen wij dit gebrekkige resultaat van uw ambities wijten aan de pandemie. Maar ligt het niet vooral aan een gebrekkig vermogen om hier in Haarlem plannen uit te voeren? Drie jaar geleden maakte Hart voor Haarlem zich grote zorgen over de verwachte schuldontwikkeling. Prudent financieel beleid is ons vies voor Hart voor Haarlem tenminste. Mijn fractiegenoot IJsbrandy wist toen nog niet dat de gemeente Haarlem zoveel moeite had om plannen uit te voeren, zoveel moeite zelfs dat wij ons nu andere zorgen maken. Niet elke ontwikkeling heeft onze instemming. Maar inmiddels is er wel een en ander op gang gekomen in de stad. Uw ideaal van het nieuwe Haarlem is deels in de grondverf gezet. Dan is het wel zaak dat de gemeente mee investeert om de bijbehorende voorzieningen noem er een paar, met name het groenklimaat en de mobiliteit, tijdig gereed te hebben voor al die nieuwe Haarlemmers die hier gaan wonen. Wij lezen nu dat de investeringsachterstand over de jaren 2019, 2020 inmiddels 76 miljoen euro bedraagt. Hoe en wanneer gaan we dit nog op een goede manier inlopen? Het kwaliteitsbeeld van de stad is al matig. Het wordt dan een volle versteende en onveilige stad die we aan het maken zijn. Is dit dan de erfenis van dit college? Hart voor Haarlem is dan ook kritisch op het kennelijk vrijblijvend karakter van het investeringsplan. De gemeente kijkt wel wat ervan gerealiseerd wordt zo lijkt het ons althans. Een voor de raad volgbaar laat staan controleerbaar proces is het niet. En bij het stellen van prioriteiten wordt de raad niet betrokken. Hier zijn verbeteringen nodig. Ook de jaarverslaglegging geeft geen duidelijkheid over de grondoorzaken van deze achterstanden. Wij vragen de wethouder...

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Van Zetten: Even de zin afmaken. Wij vragen dan ben ik klaar namelijk, wij vragen de wethouder dan ook hier uitleg over te geven. Ja mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Ja ik wilde eigenlijk juist van mevrouw Van Zetten weten, als u er zo van overtuigd bent dat het college maar wat doet met het investeringsplan, maar om er dan niet zelf toen dat investeringsplan in verschillende jaren steeds op tafel ligt dan ook gewoon met amendementen en moties komt om te zorgen dat het heel goed volgbaar is. Of die discussies in de commissie volgt. Ik kan niet goed begrijpen waarom u dat zegt. Kunt u dat uitleggen?

Mevrouw Van Zetten: U begrijpt een heleboel dingen niet. Meneer Aynan begreep u ook al niet. Maar ja dat leg ik dan bij u. Maar kijk ik hoef helemaal niet ingewikkeld te doen. Wij proberen gewoon volgende keer de verkiezingen te winnen en dan zullen wij wel laten zien wat wij met deze achterstanden doen mevrouw Verhoeff.

De voorzitter: Dank u wel. U heeft ook een interruptie van de heer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja...

Mevrouw Van Zetten: Sorry ik was even iets vergeten. Gelukkig heb ik hier een assistent. Wij hadden vorig jaar nog een hele doortimmerde tegenbegroting ingediend. Misschien kunt u daar dan nog eens naar kijken en misschien meneer Rog ook, want die is nieuw en die weet het misschien ook nog niet.

De voorzitter: Goed en ik begrijp dat het enthousiasme om nu plotseling toch er een heel levendig debat van de maken toeneemt. De heer Van den Raadt.

De heer Van den Raadt: Ja ik heb even gewacht. Maar ik hoorde mevrouw Van Zetten zeggen van de heer Rog ga aan de gang met al dat geld. Want we moeten klaar zijn voor alle nieuwe Haarlemmers die hier naartoe komen. U heeft ook Trots Haarlem horen zeggen dat wij die al dat geld wat er is gebruiken aan de Haarlemmers die hier wonen en die het straks ongelofelijk moeilijk met die stijgende inflatie die eraan zit te komen. Maar ik begrijp dat Hart voor Haarlem het liever gaat besteden aan iedereen die nog vanuit Amsterdam naar Haarlem gaat komen. Of begrijp ik dat verkeerd?

Mevrouw Van Zetten: Ik denk dat u toch een beetje verkeerd heeft begrepen. En ik heb natuurlijk absoluut niet bedoeld, ik wil best een beetje aardig zijn voor de wethouder zeker voor meneer Rog, maar om nou te zeggen gaat uw gang en gaat u eens lekker even nog geld uitgeven nee dan bent u toch echt bij mij aan het verkeerde adres. Stelt u dat gerust dat antwoord? Ja. Ik denk dat wij het wel eens zijn mevrouw Van den Raadt.

De voorzitter: Dan gaan we naar meneer Drost die zich ook gemeld heeft.

De heer Drost: Ja dank u voorzitter. Ja het ging over die u noemde die tegenbegroting of die tegenmotie het amendement met investeringen en ook over de exploitatie. Ja ik kan me herinneren dat u daar vooral miljoenen bezuinigde en sneed in de budgetten. Ja u zegt al van we willen juist meer in die stad, meer investeringen. Ja hoe kijkt u dan terug op die ja die tegenbegroting?

Mevrouw Van Zetten: Eerlijk gezegd het ik heb het over uw ideaal van het nieuwe Haarlem. Ik wil niet zeggen dat dat ons ideaal is. En wat in die tegenbegroting inderdaad wij vonden dat er prudent met geld moest

worden omgegaan. En u wilde juist als GroenLinks risico's nemen hoe noem je dat, experimenten uitvoeren om tot een betere stad te komen. En dat en u had ook voor ogen om het tot 120% de schuld te laten oplopen. En daar waren wij het absoluut niet mee eens.

De voorzitter: De heer Drost.

De heer Drost: Nee maar ik heb het over uw idealen. U geeft net aan dat u al die voorzieningen wil. En u wil juist extra functies in de stad. Ja als u dan het voorstel doet om tijdens de begroting allemaal dingen te schrappen, ambtelijke capaciteit, investeringen enzovoort dan ja dan vind ik dat niet helemaal rijmen met wat u nu zegt. Ja dus nogmaals u kijkt u dan terug op die voorstellen?

Mevrouw Van Zetten: Kijk mijn ideaal is helemaal niet om die stad helemaal vol te verbouwen en de verstenen. Het is uw ideaal en dan vind ik dan moet u boter bij de vis leveren en dan blijven uw investeringen gewoon achter. Want de stad wordt helemaal niet groener, de mobiliteit is er nog lang niet. U heeft gewoon acht gebiedsvisies in de grondverf inderdaad gezet, maar in de uitvoering schiet het absoluut niet op. En dat voor mij hoeft het helemaal niet. En ik ben het inderdaad eens met de vorige spreker, volgens mij was dat meneer Aynan, van u had beter kunnen beginnen met twee gebiedsvisies of drie en die goed doen in plaats van die hele toestand optuigen, de hele stad op de kast te jagen. En ja ik vind dat gewoon vrij dom. Maar ik zit niet in de coalitie. U bent hier de leider van de coalitie. En ik ben het helemaal niet eens met uw plannen. Maar het is dat is dat lijkt me duidelijk genoeg.

De voorzitter: Het begint steeds duidelijker te worden. Bent u was u met uw termijn klaar?

Mevrouw Van Zetten: Al lang, maar mensen willen maar dingen van mij weten voorzitter.

De voorzitter: Ja oké. Dan stel ik voor dat wij naar de volgende bijdrage gaan van de heer Visser van de ChristenUnie.

De heer Visser: Dank u wel voorzitter. Volgens de ChristenUnie mag het college best trots op de complimenten die zijn gegeven door de accountant. Maar toch blijven er natuurlijk wensen over. En dan valt me toch vooral de staat van het onderhoud in de stad op. Als ik naar het Delftplein de gaten die er al maanden in het asfalt liggen. Dat is nou niet bepaald een visitekaartje als je de stad binnenkomt. En dan heb ik het nog geeneens over de fietspaden langs de Rijksstraatweg die nog net zo hobbelig zijn als het moment dat dit college werd gekozen. Nu heb ik begrepen dat daar binnenkort wel wat gaat veranderen. Ik ben benieuwd naar de stand van zaken. Ik constateer alleen dat het oordeel van de Haarlemmers over de fietsvoorzieningen nog steeds een mager zesje is. En voorzitter, ik dacht ik ga kijken hoe zit het met de doelen in de begroting. En toen zag ik ineens dat we over onderhoud helemaal geen doel hebben opgenomen en dat is toch wel apart als je het over beheer en onderhoud van de stad hebt dat er wel over een aantal realisatiedingen hebben, het aantal bomen in de stad, het aantal fietspaden wat we realiseren. Maar het onderhoud waar heel veel geld naartoe gaat geen enkel doel in de begroting. Misschien heb ik zelf lopen slapen hoor bij de indicatorenconferentie. Maar ik denk toch dat we daar eens naar moeten gaan kijken. Want we klagen hier regelmatig in de raad over het onderhoud. Maar als we daar nog niet eens een doel aan koppelen ja dan kunnen we ook het college daar moeilijk op afrekenen. Dus ik ben benieuwd naar de visie van het college daarover. Ik kan me over veel onderwerpen aansluiten bij vorige sprekers, ik noem er een aantal. En de opmerking van GroenLinks over toegankelijkheid en de zorgen van GroenLinks over personeelsverloop, de zorgen over de woningbouw van heel wat fracties en het achterblijven van de investeringen. En dat is helaas iets eigens aan de overheid. Je ziet het ook bij andere overheden, maar toch onze ambities zijn zo hoog en er zou toch meer mogelijk moeten zijn.

En ook daar constateer ik dat juist dat beheer en onderhoud dat dat achterblijft. Ja en dat zien de Haarlemmers dus inderdaad op het Delftplein. Ook iets wat beheer en onderhoud raakt het vergroenen van de stad, dat is vanavond ook al een paar keer genoemd, de actie Steenbreek komt een paar keer in het jaarverslag voor. En er wordt trots gezegd 1100 vierkante meter aan tegels is verwijderd. Dat is natuurlijk mooi 1100 vierkante meter, maar ja op een grote stad als Haarlem is het helemaal niet zoveel. En toen dacht ik ineens in mijn motie van ik geloof januari over het NK tegelwippen. Want ja de deadline komt steeds meer dichterbij. Dus ik dacht laat eens kijken hoe we ervoor staan. Wethouder, we waren toen gezakt van ergens geloof ik in de top twintig naar plek vijftig. Ik dacht van kijken of het gelukt is de nieuwe wethouder om Haarlem hoger te krijgen. Ik moet de wethouder teleurstellen, want Haarlem is nog verder weggezakt. We staan op plek 59. Ik ben toch heel benieuwd wat het college nog de komende maanden gaat doen. Waarschijnlijk heeft het college een fantastische eindsprint in gedachten. En ik ben heel benieuwd maar laten we echt serieus werk maken van de vergroening van de stad. En echt waar, er zijn nog heel veel versteende plekken in de stad. Ik noem de Spaarndamseweg, ik noem ook weer het Delftplein, maar er zijn ook nog veel andere pleinen en straten in Haarlem waar echt het groener kan. Maar daar komen we ongetwijfeld ook bij de kadernota volgende week of over twee weken verder over te praten. Dan toch nog even die opmerking van de accountant over de verschillenanalyse. Ik ben wel benieuwd wat het college daar wil doen. Want het college reageert ook op de Duisenbergrapporteurs in de trant ja maar we hebben een programmabegroting. En wat u vraagt is meer detail. En dat past niet binnen het systeem van programmabegroting. En ik snap dat op zich, want dan krijgen we nog meer tekst. Maar toch als ik dit jaarverslag las dan zag ik heel wat dubbelingen. Bijvoorbeeld elk cluster, het cluster fysiek wordt eerst een paar pagina's lang allemaal tekst gedaan wat we allemaal fantastisch allemaal dit jaar hebben gedaan. En vervolgens komen we op de deelthema's en dan komen al die prestaties weer vrolijk terug. Zit je alles twee keer te lezen. Dezelfde teksten. Dus misschien kan dat jaarverslag best wel wat compacter. En ontstaat er dan ruimte om toch iets meer een verschillenanalyse te geven met name wat betreft die hele concrete doelen die we met zijn allen hebben afgesproken. En dan verwacht ik niet van het college dat we op deelbeleid beleidsthema's tot op productniveau alle getallen gaan krijgen. Want dan wordt het een brei voor ons. Maar wat het college wel zou kunnen doen is een beetje de krenten uit de pap halen. Dus een selectie van doelen, prestaties die we allemaal heel erg belangrijk vinden en daarvan zeggen van oké raad u vindt de aanplant van bomen heel erg belangrijk. Wij maken echt voor u inzichtelijk hoeveel geld wij gaan besteden komend jaar aan bomen. En hoeveel bomen daarvoor willen gaan planten. En we kijken ook na het jaar kijken we terug hebben we dat doel behaald. Dus we gaan dan niet die 500 miljoen, 600 miljoen wat is het allemaal uitsplitsen. Maar we pakken een aantal porties eruit die gekoppeld zijn aan de doelen en die geven we met een soort vergrootglas geven we wel wat meer inzicht aan de raad. En dat kan dus ook wisselen, want op een gegeven moment zullen ook doelen actueler wisselen. Maar dat we als raad een paar jaar lang zo'n belangrijk thema kunnen volgen. En dan kunnen we ook zien van hé is het nou toeval dat wij het aantal bomen hebben behaald of komt het omdat er dit jaar geen storm was? En is het college daarom zo trots dat we genoeg bomen in de stad hebben? Graag reactie van het college of het college bereid is om toch iets meer details te geven maar dan vooral van die krenten in de pap. En dan ook de verschillenanalyse. Dus waar waren de grote tegenvallers en hoe kan je die verklaren? Want inderdaad dat is echt lastig te vinden in het jaarverslag. En voorzitter nog een andere suggestie, als ik dan kijk naar de programmabegroting dan valt me op dat is inderdaad een heel hoog abstractieniveau. Maar het is daardoor ook bij de begroting maar in het jaarverslag zie je hetzelfde maar in de begroting is dat heel lastig te amenderen. Want je kan als raadslid gewoon niet zien welke bedragen zijn nou echt juridisch verplicht. En welke zijn politiek gebonden en welke zijn nog redelijk vrij. En dat onderscheid die drie categorieën ik hoop dat ik het goed formuleer. Maar in de begrotingen die ik gewend ben op rijksniveau te zien wordt dat onderscheid wel gemaakt. En dan kan je dus heel duidelijk zien van jongens dit geld ja het is wel veel geld maar we kunnen er niet aan komen want het gaat gewoon rechtstreeks naar uitkeringsontvangers. Ja dan kan

je het geld niet weghalen want dat is gewoon juridisch verplicht. En misschien is dat ook een zoekrichting, en ik weet niet of dat past in de systematiek die we nu hebben, maar een zoekrichting die we met elkaar kunnen gaan zoeken dat we iets meer grip als raad krijgen op de financiën en vooral ook wat is de vrije ruimte, wat is wel en niet aan te passen. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. En dan tot slot van de zijde van de raad in eerste termijn mevrouw Otten van Liberaal Haarlem.

Mevrouw Otten: Dank u wel voorzitter. Het verslag roept best veel vragen op. Ja het verslag is kloppend, maar hoe reëel is het verslag na een heel bijzonder jaar? Er is veel doorgeschoven, en er zijn veel onverwachte meevallers. En genoeg punten roepen verwondering op bij mij en lijken mij een enorme uitdaging. Ik noem er maar een paar op. Haarlem roept de klimaatcrisis over de stad uit. En we vinden het nodig om voorop te lopen, terwijl we nog steeds niet weten wat de ontwikkelingen zijn en wat de beste methodes zijn in de toekomst. We nemen financiële risico's. Bijvoorbeeld het warmtenet Schalkwijk, Meerwijk. En ondertussen gaan we ook maar door met het verstenen van Haarlem en het verpesten van een aangenaam leefklimaat in deze mooie stad. En tot overmaat van ramp zijn er bomen wel of niet zoek en is het mij inmiddels totaal onduidelijk of de doelstelling behaald is. 10.000 woningen erbij, veel te veel '...' tegelijk er doorheen jassen. En dat zonder dat er een degelijk en integraal mobiliteitsplan ligt. In combinatie met een aantal zeer slecht onderhouden wegdekken op essentiële routes, ik denk net als de heer Visser van de ChristenUnie aan het fietspad op de Rijksweg waar het bijna onverantwoord is om te fietsen en zeker met het type fiets van tegenwoordig zoals de elektrische. Gister werd ik zelf bijna meerdere keren gelanceerd daar. U heeft echt geluk dat ik hier nog zit. Ook is het ondanks...

De heer ...: We zijn er dankbaar voor mevrouw Otten.

Mevrouw Otten: Ook is het ondanks de ruime budgetten niet gelukt om burgerparticipatie op een gewenst niveau te brengen. Veel burgers voelen zich totaal niet gehoord. Wat gaat daar mis? Het meest recente schandelijke voorbeeld is de besluitvorming rondom Domus Plus. En naast verwondering heb ik ook een aantal concrete vragen. Liberaal Haarlem is benieuwd naar de definitieve cijfers over het aantal banen in Haarlem in 2020. En hoe gaat u de hoge woonlasten temperen voor de Haarlemmers in de komende jaren? En als laatste nog een vraag over het hoger uitvallen...

De voorzitter: U heeft voordat u dat laatste punt maakt nog een interruptie van mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Mevrouw Otten, ik ben toch wel heel benieuwd, Domus Plus, hoe hadden we dat in uw ogen of hoe had het college en de meerderheid van de raad daar nou of eigenlijk de commissie dan wel mee om moeten gaan met die bewoners? Gewoon ieder volgen die tegen is, heeft u dan een andere oplossing?

Mevrouw Otten: Ik ben nog maar zeventien seconden. Even heel kort door de bocht, een pand aankopen waarvan je van tevoren al weet dat het toch die bestemming krijgt lijkt mij niet luisteren. Lijkt mij zeg maar nou gewoon niet luisteren en verkeerde informatie verstrekken aan de inwoners van Haarlem. Maar goed ik ga heel snel door. Als laatste nog een vraag over het hoger uitvallen van de personeelslasten, wat verwacht u hierin voor de komende jaren? En ondanks de kritische noot die ik heb vanavond vind ik een compliment toch ook op zijn plaats. En de gemeente Haarlem heeft zijn best gedaan om het voor bijvoorbeeld de horecaondernemers mogelijk te maken om op een andere manier geld te verdienen tijdens de lockdown. En ook nu wordt medewerking verleend aan het opstarten van initiatieven en culturele evenementen. Liberaal

Haarlem spreekt de hoop uit dat het meedenken en flexibel opstellen een definitieve grondhouding is geworden van de gemeente. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij naar het college. En eerst zal wethouder financiën de heer Rog ingaan op de financiële aspecten van de opmerkingen die gemaakt zijn. En op de opmerkingen over zijn eigen portefeuille. En daarna zullen de andere wethouders voor zover nodig kort reageren op de punten hun portefeuille betreffende. Het woord is aan wethouder Rog.

Wethouder Rog: Ja voorzitter dank u wel. En veel van uw leden hebben stilgestaan bij hoe ingewikkeld dit jaar was. Het coronajaar 2020 wat niemand had kunnen bevroeden aan het begin van het jaar, laat staan toen in 2019 de begroting werd vastgesteld. En de impact is groot geweest op Haarlemmers. Niet alleen in de persoonlijke sfeer, mensen die overleden zijn, ziek zijn geweest, maar ook in de sfeer van ons werk als bestuur van de stad. Veel slachtoffers geweest, ondernemers die hun werk kwijt zijn die werk verloren. Maar ook werknemers mensen die jongeren die niet meer naar school konden. De ziekenhuizen die vol lagen. Het was een heftig jaar. En het is goed dat veel mensen dat hebben gememoreerd. En het is denk ik ook goed dat we daarom ook kijken naar wat deze jaarrekening en dit jaarverslag te bieden heeft. En ook wat voor werk daaraan in heeft gezeten. En ik wil niet alleen de Duisenbergrapporteurs bedanken, dat had ik al gedaan. Maar ook de auditcommissie en onze accountant die voor het eerst voor ons heeft gewerkt. Maar ook uw raad die uiteindelijk toch de beleidskaders heeft vastgesteld, de budgetten heeft vrijgegeven en het college. En dat gaat dan eigenlijk over dit jaar over mijn collega's en mijn voorganger goed hebben gecontroleerd. Want ik ben hier nu om deze jaarrekening en dit jaarverslag voor u te verdedigen. Maar zelf bij de uitwerking heb ik part noch deel aan gehad. En dat betekent ook dat ik er misschien ook wat meer onbevangen naar kan kijken. Ik wil in die woorden van dank toch ook heel nadrukkelijk onze ambtelijke organisatie betrekken. Want daar is ontzettend hard gewerkt. Niet in de laatste plaats voor dit ... maar ook door alle andere afdelingen.

De voorzitter: Meneer Hulster.

De heer Hulster: Dank u wel voorzitter. Ja toch even een kleine correctie. De accountant werkt niet voor het college. Maar die werkt voor de raad. Dank u wel.

Wethouder Rog: Zeker, heb ik dat verkeerd gezegd?

De heer Hulster: Ja u zei de accountant die voor ons werkt.

Wethouder Rog: Oh excuus, nou ja ik besef mij zeer dat de accountant voor u werkt meneer Hulster, absoluut. Ja goed, tegelijkertijd is er dus heel goed nieuws. En ik denk dat we als we dus naar die cijfers kijken daar ook met wel degelijk met tevredenheid naar mogen kijken. En ik zeg dat in bescheiden omdat het eigenlijk ook over anderen gaat. Op deze begroting een positief saldo waarvan we een deel dus doorschuiven naar het jaar '21 en een deel toevoegen aan de algemene reserve. Het weerstandsvermogen weer omhoog naar 1,9, een netto schuldquote van 75%. En dus stevig in het groen. En een solvabiliteit die gestegen is van 17 naar 21% en dus ook weer in veilig vaarwater. Tegelijkertijd en dat zegt de accountant, dat zegt de auditcommissie en veel van de sprekers hier vandaag heeft dit ook een andere kant. En dat zal ik ook niet verdoezelen. Natuurlijk is het zo dat wanneer straks hopelijk die investeringen weer omhoog kunnen dat ook zijn effect gaat hebben op de solvabiliteit en op de netto schuldquote. En tegelijkertijd we spreken vandaag over deze jaarrekening en die ziet er goed uit. En we blijven de ambities hebben voor onze stad en ik denk dat we daar zorgvuldig naartoe kunnen groeien in de uitwerking zonder meteen in nou weer in slecht weer terecht te komen. Dan is het zo dat een aantal van de fracties hebben het gehad over de onrechtmatigheid ten aanzien van de

bestedingen. En dat is waar. De accountant wijst daarop die liggen hoger dan vorig jaar. En dat ligt natuurlijk inderdaad voor een deel aan die contracten die zijn doorgelopen. En ook doordat het ingewikkeld is om precies beeld te hebben van die inhuur. Soms weten we niet hoe lang dat duurt. En daardoor komen we nog steeds lopen we hier tegenaan. Maar er zijn ook acties ondernomen. De we hebben inmiddels richting de directie richting de afdelingen een nota waarin we bijsturen waar dat mogelijk is. En inderdaad aangeven nou ja een aantal handvaten bieden waardoor wij echt verwachten al dit jaar en zeker volgend jaar daar niet meer of veel minder in ieder geval tegenaan te lopen. Dan ga ik naar de accountant die het ook heeft gehad over de verschillenanalyse. En daar zijn ook veel fracties die daar aandacht op hebben gericht. En ja het college kan niet anders dan aangeven ja dit is een punt waar verbetering mogelijk is. En waar we dus inderdaad ook aandacht voor zullen gaan hebben. We erkennen dat dit een punt van verbetering is zoals er veel punten al verbeterd waren is dit er eentje waar we ons echt op gaan richten komend jaar. De even kijken de aanbestedingsfouten heb ik gehad. De ja een aantal partijen leggen de vinger bij dat er inderdaad bijvoorbeeld lasten zijn gestegen. Andere partijen geven aan dat er bezuinigingen zijn doorgevoerd. En beide is waar. En beide heeft u ook als raad met het budgetrecht dat u toekomst ook bij de begroting of bij aanpassingen daarvan inderdaad vastgesteld.

De voorzitter: De heer Aynan.

De heer Aynan: Correctie voorzitter, de meerderheid van de raad.

De voorzitter: Ja maar is dan een beslissing van de raad zo heet dat dan. Goed. Wethouder Rog.

Wethouder Rog: Dan zie ik ja dan ja en ik hoor van een aantal fracties die ook wat weer verschillen. En dat geef ik toch ook uiteindelijk weer terug aan u hoe u daarmee om wilt gaan. De Partij van de Arbeid gaf aan misschien moeten we juist naar een wat kalere opsomming van de zaken die niet goed gaan. Terwijl andere fracties weer zeiden moeten we niet meer kleuring geven. Wat dat betreft geef ik u aan staan we open gewoon voor suggesties van uw raad. Maar dat ligt ook wat mij betreft bij u wat u wenst. We hebben geprobeerd in ieder geval in het jaarverslag inderdaad ook kleuring te geven aan wat er speelt. En daarmee u van meer informatie te voorzien. En als u dat anders wilt dan horen we dat natuurlijk. De groeninitiatieven zijn door een aantal van uw fracties genoemd. En het is waar we hebben in het afgelopen jaar rond Steenbreek echt wat kunnen betekenen. Een aantal partijen geven nu een doorkijkje naar die middelen op dit moment op zijn. Ik denk dat we daar op een ander moment misschien zelfs binnenkort en anders bij de begroting verder over komen te spreken. En ook daar bent u uiteindelijk natuurlijk aan zet. Ja de reserves en voorzieningen waar Jouw Haarlem op kwam. Ik herken niet eerlijk gezegd wat de heer Aynan daarmee bedoelt. Dus ik kan die vraag als u die nog nader wil uitleggen dan wil ik die proberen te beantwoorden.

De heer Aynan: Voorzitter, ja het is technische vraag 58 geweest. Dus als u daar naar wilt kijken dan is het eigenlijk wel helder. Maar het komt er eigenlijk heel erg simpel op neer dat wat je in de jaarrekening zet aan reserves en voorzieningen dat je dat een op een terugziet in de begroting.

Wethouder Rog: Oké helder. Dan zijn er een aantal concrete vragen gesteld op het terrein waar ik vakwethouder ben. De het uitvoeren van de investeringen is veel terugkomend geweest. We blijven daarmee achter. Veel partijen hebben daar aandacht voor gevraagd. Een deel van het antwoord ligt hier natuurlijk in de Covid-situatie van 2020. Denk bijvoorbeeld heel simpel aan de herinrichtingsplannen. Vaak vertraging gekomen gewoon omdat bijvoorbeeld participatie en inspraak al niet rond kwam. Nog even los van de problemen van de mensen die het werk moeten uitvoeren en waar gewoon vaak te maken was met ziekte of met beperkingen om het werk ook daadwerkelijk te kunnen doen. Tegelijkertijd is het dus ook inderdaad een

punt dat we '...' dat we eigenlijk daar vaker tegenaan lopen dat we dus inderdaad ook het voorstel hebben gedaan om te komen tot uitbreiding in het fysiek domein. Omdat we die ambities van die groei in de stad in balans ook daadwerkelijk waar willen maken. Ook zijn we bezig met het programma onderhoudswerken om daar echt ja beter zicht te krijgen op de omgevingsfactoren en de doorlooptijden van projecten. En we zijn bezig met overprogrammeren zodat we inderdaad een realistischer haalbaar pakket hebben door de jaren heen. Fietspaden op de Rijksstraatweg die gaan na de zomer inderdaad aangepakt worden. Het NK tegelwippen daar komen we zoals de motie heeft verzocht met een bescheiden campagne. Maar dat was wel een actie van de Haarlemmers zelf die natuurlijk daar actief mee doen maar wij gaan als stad zeker ook een bijdrage aan leveren. En voor het overige ja het is natuurlijk een veel terugkerend punt. Ja de discussie waar we het natuurlijk ook met de rapporteurs over hadden inderdaad van die koppeling van financiën, doelen en prestaties. En ja we zitten daar inderdaad gewoon met een enorme slag die we denk ik hebben geslagen met veel meer prestatie indicatoren, veel meer doelenindicatoren. Iedere keer opnieuw proberen we daar echt wat toe te voegen in de jaarrekening op basis ook van de gesprekken die wij met elkaar hebben. En ik denk dat we iedere keer dat ook beter doen. Ik zie ook dat dat wordt erkend door onder andere ook de accountant. En tegelijkertijd ja leeft er een wens om daarin een stap te zetten die echt vreemd is aan onze manier van begroten. En die wij dus inderdaad niet zouden willen overnemen. En onderwerp willen laten zijn voor de partijen die na maart volgend jaar met elkaar een college vormen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar wethouder Botter.

Wethouder Botter: Ja dank u wel meneer de voorzitter. Geachte leden van de raad, bij zo'n jaar moet je toch ook wel terugblikken eventjes op een aantal onderdelen van je portefeuille. Ik heb zelf goede herinneringen aan de wijze zoals we bezig zijn geweest met vastgoed. We hebben veel van de projecten kunnen realiseren als het gaat over het Dolhuys. Ik weet niet of u er al bent geweest. Maar het ziet er echt fantastisch uit. Zo ook de Amsterdamse Poort, het stadhuis, de Janskerk en zo kan ik nog een aantal verschillende gebouwen opnoemen. We hebben ook wat betreft onderwijshuisvesting uiteindelijk een goed besluit kunnen nemen over de '...' en het Rudolf Steiner College dat zal na de zomer worden opgeleverd. Ook dat is een hele mooie toegevoegde school voor Schalkwijk. En we hebben ook zeg maar op een aantal terreinen rondom de organisatieontwikkeling, en dan kom ik straks ook op uw vragen terug, de doorontwikkeling van de organisatie met het '...' rapport. En de dienstverleningsvisie die we hebben uitgerold. Daar hebben we echt al een aantal stappen mee bereikt. En als het gaat ook over Schalkwijk aan zet is dat een van de mooie activiteiten die we in het kader van de nieuwe democratie hebben vormgegeven. En wat wel degelijk heeft ertoe bijgedragen dat de samenwerking tussen de burgers van Schalkwijk en de gemeente een hele positieve wending heeft gegeven. Dan zijn er ook verschillende opmerkingen gemaakt bijvoorbeeld door de VVD als het gaat over ICT-systeemcontrole. Volgens mij is in de technische vragen al een opmerking gemaakt waar het gaat over nou ja hoe ga je nou om met die ICT-systeemcontrole versus de gegevensgerichte controle. Wij doen dat eigenlijk veel meer via die gegevensgerichte controle. Want wil je die systeemgerichte controle helemaal kunnen invoeren dan gaat het over de procesvolwassenheid van je hele organisatie. En dat is echt iets waar we naartoe aan het groeien zijn. Maar dat is een proces wat jaren kost. Dus in die zin zijn we bezig om die ontwikkeling te maken. Daar heb ik u ook onlangs over bijgepraat. En volgens mij gaat dat echt de goede kant op. Dat betekent niet dat er geen problemen zijn in de systemen. Want Haarlem heeft in het verleden heel veel zelf ontwikkeld qua systemen rondom ICT. Die blijken nu toch minder goed met bepaalde ja gangbare systemen te kunnen praten. En we moeten gewoon ons voorbereiden op een situatie dat je daarin ook tot vervanging gaat komen. Een blijvend risico dat is jeugd. Dat is gewoon echt een thema daar heeft u al een paar keer op gerefereerd. Het grote schip met geld lijkt te zijn aangekomen maar ik wil echt een winstwaarschuwing afgeven dat het bedrag wat wij krijgen in de verste verte niet gaat helpen om de

problematiek waarvoor we staan om die ook helemaal op te lossen. Dat kan ook niet. We hebben de afgelopen jaren vanuit onze eigen begroting 12 miljoen bij gestort. Dus wil je dat in ieder geval al voor een deel gaan vereffenen met hetgeen wat komt dan ben je natuurlijk ook al een bepaald bedrag kwijt. We kunnen niet meer zoals we dat vorig jaar hebben gedaan 2,5 miljoen vanuit de reserve vastgoed opnieuw weer in de jeugdzorg gaan pompen. Want er is nog een heleboel achterstallig onderhoud wat moet worden weggewerkt. Maar het is wel belangrijk dat dat geld komt. Want we hebben zeker middelen nodig. En we zullen kijken van hoe we met elkaar ook de discussie over de jeugdzorg aanbesteding op een goede manier vorm kunnen geven.

De voorzitter: De heer Smit.

De heer Smit: Dank u wel. De wethouder refereert aan de reserve vastgoed waaruit geput is voor de stijgende kosten van de jeugdzorg. Maar als we naar 2021 kijken dan neem ik aan dat in ieder geval dat niet de enige post die in aanmerking kan komen of als die niet in aanmerking komt er geen andere posten zijn die in de overweging van de dekking van de kosten 2020 meegenomen kan worden. Dus in die zin is 2021 wel weer een ander jaar dan '20 mag ik aannemen.

Wethouder Botter: Elk jaar is anders natuurlijk. Ik geef alleen als voorbeeld dat we vorig jaar gewoon deze majeure stap hebben moeten nemen. En dat betekent dat je dus dat niet ieder jaar opnieuw kunt doen. Maar verder zijn we het eens hoor. Dan hebben we te maken ook met het hoge personeelsverloop. Het hoge personeelsverloop is ook in ieder geval een van de oorzaken waardoor zeg maar we meer geld hebben uitgegeven op het terrein van inhuur...

De voorzitter: U heeft opnieuw een interruptie van de heer Smit.

De heer Smit: En dat is een vraag aan de wethouder. Weet de wethouder het percentageverloop van 2020 dan wel nu in 2021?

Wethouder Botter: Hoeveel mensen er in totaal zijn vertrokken?

De heer Smit: Ja in percentage van het totaal. Je hebt een...

Wethouder Botter: Nee dat weet ik niet. Dat kan ik u nasturen maar dat weet ik niet uit mijn hoofd.

De heer Smit: Dank u wel dan ontvang ik dat graag.

Wethouder Botter: Maar het personeelsverloop is hoog. Dat zie je gewoon om je heen. Er vallen veel plekken open. En die moeten worden ingevuld. Ook hebben we bijna een volledig nieuwe directie. En je ziet dat het ingewikkeld is om goede mensen ook weer in dienst te krijgen. Dat zie je ook op het fysieke domein. Dus er wordt veel werk van gemaakt om in ieder geval weer zo snel mogelijk op sterkte te zijn. En daarbij moet ook onze ja zeg maar strategisch personeelsbeleid wat wij in november aan u zullen presenteren zal daarin worden hoe heet het meegenomen. Dan zullen we ook zorgen dat daarin ook de diversiteitsparagraaf is opgevuld of ingevuld waarin we aangegeven al dat in 2030 '...' een afspiegeling moet zijn van de beroepsbevolking van Haarlem. Dat is een punt geweest wat we hebben afgesproken met elkaar. Ja ik zie een vraag achterin.

De voorzitter: De heer Aynan.

De heer Aynan: Dank u wel voorzitter. Heeft de wethouder een idee waarom het verloop zo hoog is in Haarlem?

Wethouder Botter: Dat is meer een persoonlijk idee. En ik weet niet of u daarop zit te wachten. Kijk hier zit natuurlijk de laatste anderhalf jaar nou ik zal toch maar even aangeven anderhalf jaar dat zal u ook zijn overkomen zit je toch je af te vragen als je thuis achter je beeldscherm ook zit van is dit hetgeen nou van wat ik wil blijven doen. Op het moment dat er dan misschien een andere organisatie voorbijkomt die een goede propositie heeft dan ga je daarin misschien mee. Het heeft niet heel veel te maken met het feit dat wij nou zoveel slechter betalen dan andere gemeenten. Maar je ziet wel dat een groep mensen is die het gevoel heeft van nou ja wat ons betreft gaan we nu eens een keertje naar een andere organisatie toe. En als je kijkt bij de jongeren dat is wel een punt van ja van zorg is dat veel jongeren toch betrekkelijk snel nadat ze bij ons in dienst gekomen zijn ook weer vertrekken. En daar moeten we echt iets met binding en betrokkenheid doen om dat te zorgen dat dat beter wordt.

De voorzitter: De heer Aynan.

De heer Aynan: Ja dat is inderdaad een punt van zorg. Dat deel ik met u. Maar heeft u bijvoorbeeld ook naar andere steden gekeken of het daar ook het geval is?

Wethouder Botter: Sterker nog, het is in de hele maatschappij gaande. Ongeveer 40% van de medewerkers is op dit moment op drift. Dat is een gemiddeld percentage van mensen die werkzaam zijn of bij een overheid of bij andere organisaties zijn die zijn op zoek naar een andere functie of die willen graag iets anders gaan doen. En dat zal niet veel afwijken in andere gemeenten. En misschien ook niet in onze gemeente. Dan...

De heer Aynan: Nou dat biedt in ieder geval kansen dan.

Wethouder Botter: Ja dat biedt heel veel kansen. En ook als je in was gisteren op een symposium bij Inholland en hoe heet het, het Nova College. En daar ging het over de economie. En daar waren ook een aantal werkgevers. Nou die weten niet waar ze het personeel vandaan moeten slepen. Die zitten allemaal met de handen in het haar van dat ze mensen te kort komen. Dus de komende periode beloofd een rijke het wordt weer een werknemersmarkt zoals dat heet volgens mij. Dan moet ik toch het CDA teleurstellen, ik ben blij met de complimenten over Follow The Money. We zijn blij dat we daaraan hebben meegedaan en ik vind dat ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid om je gegeven te delen. Maar uit vragen van de VVD is al naar voren gekomen dat wij wel degelijk ook te maken hebben met een organisatie die vrij hoge winsten heeft gemaakt in Haarlem met de jeugdzorg. En dat is allemaal weliswaar binnen de regels. Maar ik wil niet het verwijt krijgen dat ik vanavond een compliment krijg en dat we dan de volgende keer in de commissie zitten dat ik mijn mond gehouden heb daarover. Dus daar kunnen we u nog uitgebreid over informeren. Maar dat moeten we dan maar eens in een commissie bespreken. Dit was het meneer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. U heeft niet veel overgelaten voor de collega's maar... Nee nee samen, samen. Wethouder Roduner.

Wethouder Roduner: Op verzoek van de ChristenUnie tijd beperk ik mij tot de krenten in de pap. Ik ben ontzettend trots op wat we in ieder geval afgelopen jaar op het gebied van werkgelegenheid of ik moet niet zeggen werkgelegenheid maar werkbehoud hebben bereikt. Een Tozo uitgerold, een heel nieuw instrument, Tozo 1, 2 en 3 hebben we vorig jaar gehad. Duizenden Haarlemmers hebben we kunnen helpen met inkomensondersteuning, zzp'ers die opdrachten kwijtraakte, die hun werk kwijtraakte. En die zagen dat hun

bedrijf ook onder zwaar weer was. Duizenden mensen die we Tozo hebben verstrekt en ook honderden mensen die we uiteindelijk bijzondere bijstand voor zelfstandigen dus voor hun bedrijf hebben verstrekt. En dat is denk ik ook de reden dat de leenbijstand is opgelopen. Maar ik denk dat dat uiteindelijk ook een goed teken dat zijn namelijk ondernemers met een levensvatbaar bedrijf die wij ook krediet hebben kunnen verstrekken om uiteindelijk hun bedrijf voort te zetten. Het is mooi te lezen denk ik in het jaarverslag volgens mij dat we de Tozo niet alleen nou niet die hebben we volgens mij doeltreffend uitgevoerd. Ik denk ook doelmatig. We houden er zelfs ook nog geld aan over aan de uitvoering en onder stoom en kokend water tot stand gekomen. Maar ook volgens mij onder goede rechtmatigheid als ik dan tenminste het verslag van de accountant goed lees. Dus dat is denk ik een heel mooi resultaat en daar ben ik ontzettend trots op. Dan ligt er nog de motie van de...

De voorzitter: U heeft een interruptie van de heer Smit.

De heer Smit: Geachte wethouder, even een vraag over de Tozo. Wordt er binnen de G40 gesproken over het feit of die bedragen die nu over zijn ook behouden mogen worden? Weet u een status van die bedragen?

Wethouder Roduner: Nou de uitvoering we hebben gewoon een bedrag per Tozo-uitkering gekregen. En het is niet dat mogen we gewoon houden. En dus dat daar heeft in ieder geval onze efficiënte uitvoering ook in geholpen. Dus uiteindelijk het feit dat wij het efficiënt hebben gedaan op een efficiënte manier hebben georganiseerd, veel geautomatiseerd, heeft ertoe geleid dat we uiteindelijk ook op die uitvoering geld over houden en dat ziet u denk ik ook terug in het jaarverslag.

De voorzitter: U ziet ook de heer Hulster. Die krijgt ook het woord. De heer Hulster.

De heer Hulster: Dank u wel voorzitter. Wethouder, u zegt dat u heel trots bent op de uitvoering van de Tozo. Bent u ook zo tevreden over de uitvoering van de TONK?

Wethouder Roduner: Nou de TONK zijn we in 2021 pas mee gestart. Dus dat is denk ik iets wat we later ook moeten kijken hoe zich dat heeft geëvalueerd. Maar we hebben hem uitgerold. Hij loopt, we hebben hem verruimd. We gaan hem binnenkort verlengen. Ook weer. En ik hoop dat iedereen die daar behoefte aan heeft ook gewoon gebruik gaat maken van de TONK. Het zijn allemaal landelijke regelingen die we uitrollen. Maar die we zo goed mogelijk hier proberen uit te rollen met aandacht voor onze Haarlemmers. Ik denk niet dat even in reactie op uw motie ik denk niet dat het verstandig is om uw motie aan te nemen. Twee redenen daarvoor. Ten eerste denk ik ja als je zo'n onderzoek wil doen dan is dat denk ik veel beter om te doen op landelijk niveau om te kijken wat is op landelijk niveau de effecten van de Tozo? Ik denk dat je dan ook veel betere en statistisch relevantere resultaten kan kijken. En ik denk dat een instelling als het CPB of het Centraal Bureau voor de Statistiek daar ook veel beter in staat zijn om die conclusies te trekken dan dat wij in Haarlem dat zouden kunnen doen. Het tweede is denk ik nog wel goed om te benoemen ook vanuit de inhoud, kijk dit zijn zzp'ers met een hele grote werkbereidheid. Die zagen eigenlijk dat hun opdrachten wegvielen. Dat is denk ik een hele andere doelgroep denk ik dan dat je met het basisinkomen wil bereiken. Namelijk mensen die je een basisinkomen geeft en verwacht dat ze vanuit het basisinkomen een stap naar werk gaan zetten. Dit is denk ik de omgekeerde volgorde. En ik denk dan in dat kader het is volgens mij veel relevanter zijn de experimenten die zijn gedaan in acht verschillende gemeenten met het basisinkomen die ook begeleid zijn door het rijk. En die laten inderdaad zien dat de werkbereidheid niet zo zeer afhankelijk is van basisinkomen maar ook veel meer aandacht, aandacht, betrokkenheid en de kans, mensen die ook zeker mensen die echt vanuit een uitkeringssituatie komen nou aandacht helpt om mensen aan het werk te brengen en te houden. Dus dat zijn denk ik relevantere dingen. Ik zal in ieder geval wel toezeggen dat ik uw verzoek of uw idee via de

kanalen van Divosa en VNG onder de aandacht breng. En ik denk echt dat dat iets is wat het rijk eventueel zou kunnen oppakken. Voorzitter, ook in het fysieke domein hebben we een goed jaar gehad. We hebben meer vergunningen verstrekt waardoor we hogere leges hebben gehad. We hebben de eerste van de impulsaanvragen binnengehaald voor de Europawegzone specifiek. We zijn hard aan de slag gegaan met het verder uitwerken van zonemanagement. Het surplus op de grondexploitaties versterkt, nog niet al het geld is binnengehaald vanwege in de vergunningverlening. Maar dat gaan we in 2021 gewoon binnenhalen. We hebben zelfs een rechtszaak ook nog aangespannen tegen een ontwikkelaar en gewonnen om uiteindelijk grond van ons af te nemen voor onze contractuele afspraken die we hadden. Dus volgens mij ook op het fysieke terrein is een goed jaar geweest. Er is toch wel aandacht voor de toekomst. Volgens mij ook veel genoemd hoe zorgen we dat die stad zich op een goede manier in evenwicht ontwikkelt. Daar is ook een versterking van de organisatie voor nodig. Nou daar hebben we een aantal voorstellen voor gedaan. Laatst nog ook het stuk over de ontwikkelgerichte organisatie. En ik denk '...' in de kadernota nog weer aandacht voor zonemanagement om een aantal van die ontwikkelingen op een goede manier aan elkaar te verknopen. Nou ik denk dat dat hele belangrijke stappen zijn die nodig zijn om te zorgen dat we die ambities hoog houden en ook die brede ontwikkeling, niet alleen woningbouw maar ook werkgelegenheid, ook mobiliteit dat we daarin stappen zetten zodat we de stad Haarlem richting 2045 want daar richt ik me op met de omgevingsvisie ook mooi houden. Voorzitter dat was hem.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Berkhout.

Wethouder Berkhout: Ja dank u wel voorzitter. Ik zal het kort houden. Vorig jaar nog steeds we komen er langzaam uit heeft corona er ongelofelijk hard ingehakt bij een aantal ondernemers bij ons in de stad. Specifiek natuurlijk als het gaat om de horeca, de detailhandel en de zzp'ers zoals college Roduner al noemde. Maar daar hebben we ook ik ben daar ook heel erg trots op, heeft deze organisatie ook zo goed mogelijk op proberen in te spelen vanaf maart, vanaf het moment dat dat begon in eerste instantie met de ondernemerstelefoon om mensen te hulp te staan. Daarna met de belastingmaatregelen. En tegelijkertijd ook met het verruimen van de terrassen en al dan maar dat contact om samen met de horeca en de ondernemers zo goed mogelijk hiermee om te gaan. Daarnaast hebben we ook onze plannen ontwikkeld om ze bij te staan. Zo hebben we in plaats van de detailhandelsvisie een actieplan detailhandel en horeca opgericht samen met de ondernemers. We hebben ook in deze tijd zoals u weet we hadden de economische visie eigenlijk voor de coronacrisis al klaar liggen aangepast om die lange lijnen ook gewoon die zekerheid te bieden voor de ondernemers. En aan het eind van het jaar hebben we ook samen met de Industriekring Haarlem het convenant Waarderpolder met elkaar vastgesteld. Dus het was een roerig economisch jaar, ondernemers hebben het zwaar gemaakt. Maar ik ben er heel erg trots op hoe we hun hebben bijgestaan en hoe we ook samen met elkaar die plannen hebben uitgedacht. En dat we nu de kaders hebben gezet ook voor dit jaar om weer naar het herstel toe te gaan. En het herstelplan waar u over twee weken ook over komt te spreken. Ik zag nog wel eventjes Liberaal Haarlem gaf aan weten we al hoeveel banen erbij of verloren zijn. Dat weten we nog niet, daarvoor hebben we altijd ook de stichting LISA die landelijk eigenlijk die cijfers ons jaarlijks meegeeft. Maar vorig jaar is natuurlijk ook een apart jaar daarin geweest. Dus zij laten ons weten dat ze in de eerste week van juli die cijfers kunnen aan ons kenbaar kunnen maken. Maar laat ik uitspreken dat ik hoop dat zoveel mogelijk banen behouden zijn gebleven in Haarlem. En tegelijkertijd zien we ook de enorme schaarste van banen in de horeca ontstaan en dat is ook een groot punt van zorg. Dus niet alleen de doorloop in onze eigen organisatie wellicht. Maar vooral ook die sectoren die nu weer aantrekken en dat personeel is vertrokken. Dat is ook een aandachtspunt waar we ook als gemeente ook ons netwerk voor inzetten. Dat voorzitter hou ik het bij gezien de tijd.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Meijs.

Wethouder Meijs: Dank u wel voorzitter. Voor mijn portefeuille kan ik u zeggen was het inderdaad natuurlijk ook een afwijkend jaar. En vooral ook veel zorgen als je hebt over het sociaal domein. Zware druk op de zorg, zware druk op de ziekenhuizen. Zware zorg over mensen thuis. Lege culturele instellingen. Welzijn wat gehandicapt in de wijk zijn diensten moest doen en toch actief wilde blijven. Kortom, extra opvang, her en der geregeld voor dak- en thuislozen eerst in de Beijneshal en later op het schip de Aurora. Ik heb vanaf het begin maart toen de corona uitbrak direct een werkbezoek gebracht bij de GGD. Ik kan u zeggen wat we toen nog niet wisten was de omvang van deze ellende van het jaar 2020. Toen dachten we nog dat we dat met een heel klein aantal mensen konden bemannen. Ik heb eergisteren de directeur van de GGD gesproken. Zijn capaciteit is verdubbeld in dat hele jaar van 1200 naar 2400. Weliswaar met heel tijdelijk mensen, maar toch. Om even de schaalgrootte aan te geven. Gelukkig hebben we hier nou ja op dit moment te maken met het afschalen van de maatregelen. Dus laten we hopen dat we een goede zomer hebben en dat we niet een herhaling van zetten hebben zoals we dat vorig jaar in de herfst hadden en dat we weer een lockdown kregen. Voor de culturele instellingen was het ook zwaar weer. Er werd net al gerefereerd dat 9% van onze beroepsbevolking daar bezig is of actief is. Maar tegen gesloten deuren waar niemand naartoe kon, geen voorstellingen, geen film, was niet op te boksen. Gelukkig hebben we een noodfonds en een herstelfonds in het leven geroepen. En de huren opgeschoven zodat er niemand is omgevallen. En laten we hopen dat we straks weer terug kunnen naar onze culturele instellingen. Vanmorgen hebben we nog met een aantal mensen door Schalkwijk gelopen en de eerste openingen van de kunstroutes weer kunnen bewandelen. En vandaag is ook het Frans Hals desalniettemin nog steeds online maar wel open gegaan. Dus we kijken ook weer hoopvol naar de toekomst. De SP vroeg mij of ik uit kon leggen of die smiley van groen niet naar rood moest. Ik ben het met u eens dat wat betreft de aantallen voor de sociale woningbouw teleurstellende getallen hebben. Maar het groene smiley is niet alleen maar te vertalen naar het aantal van de sociale huurwoningen, maar naar meer bereikte resultaten en dat hoofdstuk dat bevat meer over duurzaamheid, onze behaalde impulsenregelingen zodat we de ontwikkelzones uit kunnen rollen. Het pact van '...' et cetera. Dus de groene smiley is inderdaad niet op het aantal sociale huurwoningen terug te halen maar wel op de prestaties in zijn algemeenheid bij de afdelingen. Bomen. Ik zag een interruptie.

De voorzitter: Ja de heer Bloem.

De heer Bloem: Ja voorzitter nu wordt het heel leuk. Want nu gooit de wethouder het allemaal op een hoop. En dan heb ik een goed antwoord. Ik vroeg de wethouder kunt u dat uitleggen. En dat gaat niet alleen om sociale huurwoningen. Deze specifieke smiley, deze indicator die gaat over hebben we hoe gaat het met de woningvoorraad. En wat we constateren dat de groei die er is in de woningvoorraad alleen vanuit splitsing voorkomt en zeker niet in het sociale segment is. Dat is niet het hele hoofdstuk. Dan heb ik het over dat belangrijke indicator. En daar kunt u toch niet met uitleggen aan mij en zeker niet aan gewoon een normale Haarlemmer dat u daar een groene smiley neerzet?

Wethouder Meijs: Ik heb u ook al in de commissie uitgelegd dat er heel veel gesloopt is en nieuwbouw is gepleegd. En dat dat niet heeft geleid tot vermeerdering zoals we dat wensen. Maar ik ben ervan overtuigd dat u in de komende periodes daar zeker wel hogere aantallen kunnen halen. Dus wat dat betreft ben ik relatief toch positief. Maar klopt, we hadden natuurlijk veel meer willen behalen. Maar we zijn wel als enige sector ook in de Covid-periode doorgedaan. De bouwsector is niet stil tot stilstand gekomen en wel doorgedaan. En dat was volgens mij de vragen die ik had gekregen voor mijn...

De voorzitter: Dank u wel. Overigens is het misschien ook wel aardig om u nog even te feliciteren dat u hier uw verjaardag viert. Wij zijn aan het eind gekomen van de beantwoording van het college. Is er behoefte aan een tweede termijn? Is er iemand die daarin nog het woord wil voeren of heeft u wat u te zeggen had gezegd? Ik zie de heer Rutten.

De heer Rutten: Ja voorzitter, ik heb niet echt behoefte aan een tweede termijn. Ik had eigenlijk behoefte aan antwoorden op de vragen die wij gesteld hebben. Ik heb hier bijna een half uur en ik zie dat het college ruim tien minuten over tijd is geweest naar diverse verhalen geluisterd. Ja die eigenlijk maar een beetje voort kabbelen. En we hebben we antwoorden gewoon niet gekregen dus ik wil misschien ook gewoon een punt van orde van u vragen hoe we daarmee omgaan.

De voorzitter: Ja ik ga ervan uit dat de wethouders geprobeerd hebben op de vragen die gesteld zijn te antwoorden. Maar u zegt van de specifieke vragen die door mij gesteld zijn heb ik onvoldoende antwoord op gehad. Ik denk dat het goed is dat u gewoon even kort resumeert welke vragen u nog beantwoord wil horen en dat daar nog op gereageerd wordt.

De heer Rutten: Ik heb punt één gevraagd of wij de boodschap goed begrepen hebben dat we niet moeten gaan verjubelen. Ik heb punt twee gevraagd hoe pagina 100 het college kan aangeven hoe de hoge woonlasten zich verhouden tot tevredenheid over de kwaliteit van de woonomgeving. Ik heb gevraagd wat het college concreet gaat doen aan de achterstand in de uitvoering van de investeringsprojecten. Nou tussen de regels door horeca wat over. Ik heb concreet gevraagd hoe 23 van de 30 miljoen geraamde opbrengsten bij de ... een groene smiley rechtvaardigt. Hebben concreet gevraagd over de systeemgerichte controle en de wil om die uit te voeren. En die vergeef ik meneer Rog, maar de relatie tussen zijn eigen ervaringen als Duisenbergrapporteur in de Tweede Kamer en hoe hij dit recht breidt met het standpunt dat het volgende college het maar moet opknappen. Al die vragen heb ik eigenlijk geen antwoord gekregen.

De voorzitter: Dank u wel. Wat zegt u?

De heer Rutten: Ik word even gecorrigeerd. Meneer Botter heeft op de ICT wel antwoord gegeven. Excuus.

De voorzitter: Oké. Ik kijk even of er nog andere zijn die hetzij oude vragen toch nog even naar voren willen brengen omdat ze het antwoord gemist hebben of onbevredigd vonden of nog iets anders willen inbrengen. Dat is niet het geval. Dus dan blijft het hier nu bij de reprise van de VVD. En kijk ik even of wethouder Rog nog in kan gaan op deze punten.

Wethouder Rog: Nou ik kan op drie punten ingaan. Op het verjubelen, het IP en mijn eigen ervaringen. Het verjubelen dacht ik eerlijk gezegd al in de commissiebehandeling met de heer Rutten besproken te hebben, maar ik merk in die balans in de raad ik heb geprobeerd ook de raken met sommige mensen die zeggen we moeten zaken terugdraaien, lastenverzwaringen of juist bezuinigingen. En ik heb eerder ook aangegeven dat ik blij ben dat de VVD ook de koers vaart die het college vaart, namelijk we moeten voorzichtig zijn, behoedzaam zijn en dat hebben we eerder gedaan richting deze jaarrekening. En u weet en dat gaat dan eigenlijk over de kadernota en de voortgangsrapportage doen wij dat nog immer. En dat doen we omdat we inderdaad nou ja voorzichtigheid noodzakelijk vinden in deze onzekere tijden. Het IP heb ik volgens mij dacht ik wel beantwoord. En volgens mij zei de heer Rutten dat ook. En mijn eigen ervaring inderdaad als rapporteur, ik herken het. Inderdaad de wens om de hele tijd te zoeken en volgens mij is dit ook een zoektocht die we met elkaar doen. En ik wil ook aangeven dat het college openstaat voor alternatieven. Dat blijkt ook uit de indicatorenconferentie natuurlijk die u gehad heeft. Waar we mee bezig zijn geweest. Wat ik ook heb gezegd

is dat we dus steeds concreter die doelen en die indicatoren, die prestatie indicatoren vastleggen. Ik zat net nog eventjes te kijken, u had het concreet ook over de bomen. Daar hebben we gewoon ook meerjarig nu zaken op orde gekregen. En dat is ook wat we steeds vaker doen. En dan neem ik meteen daarin mee ook wat de ChristenUnie daarover zei. We hebben ook gezocht inderdaad naar kun je wettelijke taken en niet wettelijke taken onderscheiden. Het blijkt gewoon ontzettend lastig te zijn in dat complex waarin je planning en control en je beleidscyclus gewoon niet gelijk lopen. Maar we zoeken wel en ik sta hier zeg ik nogmaals ook open voor suggesties tot verbetering.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Roduner.

Wethouder Roduner: Ja ten aanzien van de grondexploitatie ja ik heb nog even de paragraaf grondbeleid erbij gepakt. Staat volgens mij geen groene smiley in. Maar ik heb u wel proberen uit te leggen dat ik wel tevreden ben over die grondexploitaties. Namelijk het surplus is verbeterd. We hebben een rechtszaak gewonnen uiteindelijk grondlevering afgedwongen bij een ontwikkelaar. En ik heb u ook uitgelegd dat er ook omgevingsvergunningen wat vertraagd zijn. Belangrijk is denk ik de Poort van Boerhaave waardoor inderdaad opbrengsten een jaar later zullen binnenkomen. Maar die komen gewoon binnen. Daar hoeft u zich geen zorgen over te maken. Ja u heeft ook een link gelegd tussen de WOZ en de woonlasten. Dus de WOZ staat in ieder geval bij duurzame stedelijke ontwikkeling. Dus daar wil ik wel wat over uitleggen. Ik denk wel dat de bovengemiddelde WOZ-stijging die we de afgelopen jaren hier in Haarlem hebben gehad ten opzichte van de rest van het land wel iets laat zien over hoe aantrekkelijk en hoe fijn mensen het vinden om in Haarlem te wonen. Als Haarlem een verschrikkelijke stad zou zijn met slechte woningen, onvoldoende voorzieningen, te weinig groen, grote mobiliteitsproblemen dan denk ik niet deze stad zo populair zou zijn geweest. Ik denk dat Haarlem een hele goede stad is. Een hele mooie stad is. Een stad die we ook zo willen houden en ook richting de toekomst willen ontwikkelen. Daarom ook de omgevingsvisie. En maar dat reflecteert zich dus ook in de bovengemiddelde WOZ-stijging van de afgelopen jaren. Ik denk dus dat dat een indicator kan zijn voor de leefkwaliteit van deze stad. Daar mogen we trots op zijn. WOZ is overigens niet hetzelfde als de woonlasten. De woonlasten en de OZB is in Haarlem op een andere manier gekoppeld. Namelijk de OZB het OZB-tarief is volgens mij in de afgelopen jaren gedaald. College heeft er bewust voor gekozen om de woonlasten niet zo hard te laten stijgen als de WOZ-waarde. Dus anders hadden we namelijk de afgelopen jaren bijna 10% per jaar stijging van de OZB gehad. Dat is niet zo. Die hebben we zoveel mogelijk met inflatie proberen te laten volgen. En '...' incidenteel is die iets meer harder gestegen omdat er ook grote financiële druk op deze gemeente was. Maar dat is denk ik wat ik daar nog over kan zeggen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn wij toe aan besluitvorming. Voor ligt in de eerste plaats het vaststellen van de jaarrekening en het jaarverslag. Er is een amendement ingediend van de SP over woningnood sein op rood. Dus daar gaan we dan eerst over stemmen. Daarna over vaststellen jaarrekening en jaarverslag. Daarna over de motie die is ingediend. En ten slotte denk ik dat wij formeel de aanbevelingen van Duisenberg ook vaststellen. Eerst het amendement van de SP. Is er nog iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: De PvdA gaat de motie niet steunen ook al vinden wij nog steeds dat het probleem van de woningnood heel groot is. Maar er wordt wel hard aan gewerkt.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Rutten.

De heer Rutten: We hebben het amendement in 2016 gesteund of de motie in 2016 gesteund en we zullen dit amendement daarom ook volledig steunen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van den Doel.

De heer Van den Doel: Ja dank u wel. Wij zullen het amendement niet steunen. Wij zien de symboolwaarde daar wel van in, maar er is toch veel gebeurd in de woningbouw. Er zijn veel mensen die wonen in nieuwe woningen. En vandaar dat wij het niet steunen.

De voorzitter: De heer Smit.

De heer Smit: Dank u voorzitter. Als het betekent dat hard werken automatisch een groene smiley oplevert mevrouw Verhoeff dan gaan we heel anders kijken naar smileys. Maar wij zijn het met de SP eens en dat zei ik al in mijn spreektijd. We zijn met de SP eens dat deze smiley nou net niet groen mag zijn maar rood moet zijn. En wij steunen het amendement.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw even kijken mevrouw Van Zetten.

Mevrouw Van Zetten: Nou ik hoor niet anders dan klagen over de wachtlijsten en de woningnood in Haarlem. En dan is het natuurlijk heel merkwaardig dat er een groene smiley staat. En ik vind het eigenlijk een beetje kinderachtig van de wethouder dat ze gewoon niet kan toegeven van god u heeft eigenlijk wel gelijk. Dus wij steunen de SP met dit amendement.

De voorzitter: De heer Visser.

De heer Visser: Ja voorzitter, er wordt hard gewerkt aan de woningnood om die op te lossen in Haarlem. Maar feit is inderdaad dat we onze doelen daar nog niet hebben bereikt. En dat de wachtlijsten nog veel te lang zijn. Dus ja het is een beetje symbolisch maar we geven de SP helemaal gelijk. Prioriteit is bouwen, bouwen, bouwen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Amand.

De heer Amand: Trots steunt de motie.

De voorzitter: Dank u wel. Daan gaan we nu over tot stemming. Wie is voor het amendement? Dat zijn de fracties van VVD, SP, Hart voor Haarlem, ChristenUnie, Liberaal Haarlem, Jouw Haarlem, Trots Haarlem en OPHaarlem. Dat is heel veel maar het is niet genoeg. Dus het amendement is verworpen. Dan is aan de orde de vaststelling van de jaarrekening en het jaarverslag 2020. Wil iemand daar nog stemverklaringen over afleggen? De heer Bloem.

De heer Bloem: Voorzitter het amendement was symbolisch, maar in die zin ook symbolisch voor veel meer smileys die niet op die echt niet op groen horen. Als het gaat om daklozenopvang. Als zoals D66 zei als het gaat om Veilig Thuis. Dus de SP stemt in met de jaarrekening maar niet met het jaarverslag want we gaan hier niet instemmen in ieder geval elkaar voor de gek houden op deze manier met goh wat doen we het goed. Want dat is echt niet altijd het geval.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog andere stemverklaringen? Wilt u dan een stemming of is het goed dat wij een aantekening maken dat u tegen het jaarverslag geacht wil worden gestemd te hebben? De heer Bloem.

De heer Bloem: Geen stemming nodig, prima.

De voorzitter: Oké, dan is aldus besloten. Jaarrekening en jaarverslag worden vastgesteld. En de SP krijgt de aantekening dat ze tegen het jaarverslag geacht wil worden tegen het jaarverslag gestemd te hebben. Dan gaan wij naar de motie onderzoek sociale effecten Tozo, TONK. Heeft iemand daarover een stemverklaring? Mevrouw Verhoeff.

Mevrouw Verhoeff: Dank u wel. Wij stemmen tegen omdat wij juist dit geen goed moment vinden voor een experiment, omdat een experiment houdt je bij vrij stabiele omstandigheden waar je kunt afmeten. En dit is juist een heel bijzondere afwijkende situatie. Ook al vinden een '...' bijstand of zelfs een basisinkomen bespreekbaar. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van der Windt.

Mevrouw Van der Windt: Ja dank u wel voorzitter. Ja wij vinden het een hele sympathieke motie. En een hele leuke onderzoeksvraag. Maar meer iets voor een socioloog aan de universiteit of wellicht voor een profielwerkstuk van een leerling van een middelbare school. Maar niet iets voor Haarlem om te onderzoeken nu.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij over tot stemming. Wie is voor de motie? Dat zijn de fracties van ja ik snapte het niet helemaal, de fracties van Actiepartij even kijken, SP, Jouw Haarlem en OPHaarlem. En tot ja.

De heer Hulster: Nog even van de orde.

De voorzitter: Ja van de orde, wie wil iets van de orde zeggen? De heer Hulster.

De heer Hulster: Ik had bij het amendement voor gestemd. Dat werd niet genoemd bij de telling. Dus ik hoop dat dat nog iets uitmaakt.

De voorzitter: Oh ja nee dat wordt toegevoegd aan het verslag. En eens even kijken, de motie is verworpen.

10.2 Raadsstuk bij onderzoeken methode Duisenberg-light jaarstukken 2020 gemeente Haarlem

De voorzitter: Dan komen wij punt 10.2, het raadsstuk bij de onderzoeken Duisenberg light. Jaarstukken 2020 van de gemeente Haarlem. Kunt u daarmee instemmen? Stemverklaringen niet. Stemming wordt ook niet gevraagd. Algemene stemmen wordt dat vastgesteld en aangenomen.

11. Sluiting

De voorzitter: Daarmee zijn we aan het eind van deze vergadering gekomen? Ik dank u hartelijk voor uw aanwezigheid en uw inbreng. En ik wens u nog een goede avond. En ik dank de luisteraars en de kijkers. Ik zou de Duisenbergrapporteurs willen vragen, haal uw bloemen op.